

**Ostatnie gotowe
mieszkania do odbioru**

Apartamenty Traugutta
Grodzisk Maz.

☎ **698-632-735**

🌐 www.europartner.nieruchomosci.pl

Grodziskie Pismo Społeczno-Kulturalne

Nr 334 ■ grudzień 2023

Pismo bezpłatne

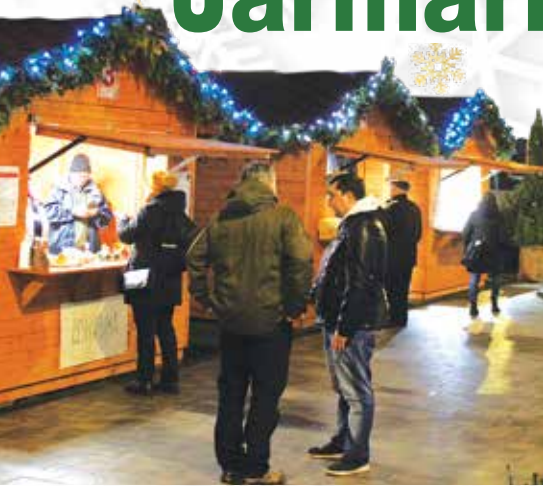
BOGORIA

Nakład 9000 egz.

Wydaje Ośrodek Kultury Gminy Grodzisk Mazowiecki od 1992 roku

ISSN 1233-0337

Jarmark aż do świąt

W gminie Grodzisk za sprawą licznie odbywających się wydarzeń atmosfera radosnego oczekiwania na Święta Bożego Narodzenia towarzyszy nam już od początku grudnia. Na placu Wolności zagościła szopka, a od 12 grudnia działa Jarmark Świąteczny, który potrwa aż do Wigilii.

Przestrzenie publiczne rozświetliły świątecznymi iluminacjami, a poszczególne instytucje zróżnicowaną ofertą starały się przyciągnąć na swoje imprezy zarówno dzieci, jak i dorosłych. W obiektach Ośrodka Kultury, choćby dworku Adama Chełmońskiego bądź świetlicach, prowadzono różnego rodzaju warsztaty. Świętego Mikołaja można było spotkać nie tylko w Hali Wido-wiskowo-Sportowej CAiIS, ale także np. w Pawilonie Kultury – filii Biblioteki Publicznej. Okolicznościowe kiermasze, gdzie na stoiskach istniała możliwość nabycia dekoracji czy prezentów pod choinkę, miały miejsce w szkołach, Mediatece, Szczę-sznem. A w świetlicy w Kozerkach

z koncertem wystąpiła nawet Eleni!

Droży Czytelnicy, chcemy Wam życzyć, aby każdy kolejny dzień był dla Was powodem do radości, zostawiał miejsce dla spełniania marzeń oraz realizacji planów i celów, a także dostarczał niezapomnianych chwil i obdarzał pozytywnymi doświadczeniami. Czerpcie z życia pełnymi garściami, a czas, który bezpowrotnie przemija, wykorzystujcie do maksimum. Kolekcjonujcie wspomnienia i z optymizmem patrzcie w przyszłość.

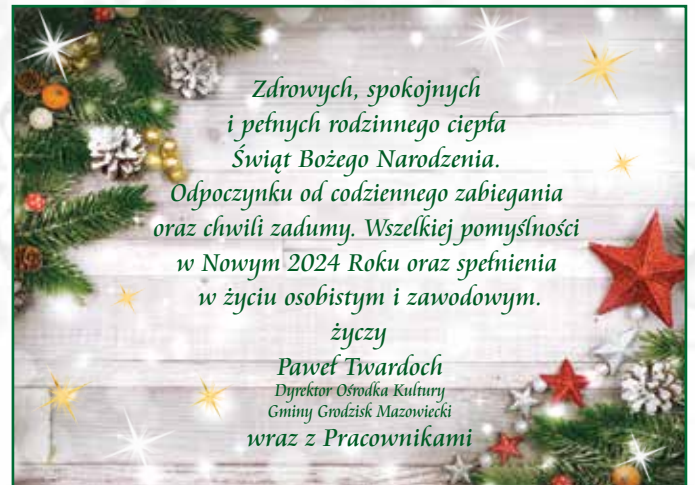
■ Redakcja

fot. kb (3)

*Zdrowych i wesółych
Świąt Bożego Narodzenia
w gronie najbliższych,
a także szczęśliwego
Nowego Roku 2024
życzą
Grzegorz Benedyckiński
Burmistrz
Grodziska Mazowieckiego
wraz z zastępcami
Tomaszem Krupskim
oraz Norbertem Ceglińskim*

*Zdrowych, spokojnych
i pełnych rodzinnego ciepła
Świąt Bożego Narodzenia.
Odpoczynku od codziennego zabiegania
oraz chwili zadumy. Wszelkiej pomyślności
w Nowym 2024 Roku oraz spełnienia
w życiu osobistym i zawodowym.
życzy
Paweł Twardoch
Dyrektor Ośrodka Kultury
Gminy Grodzisk Mazowiecki
wraz z Pracownikami*

ŻYCZENIA

Najwyższa klasa w szkole

Nie gimnastyczna a koncertowa była 12 listopada sala, w której na co dzień lekcje wychowania fizycznego mają uczniowie szkoły w Książenicach. I były to dwa koncerty najwyższej klasy. Najpierw z recytałem Chopinowskim wystąpił absolwent książenickiej szkoły podstawowej i Państwowej Szkoły Muzycznej w Grodzisku Krzysztof Lenarczyk. W drugiej części

polskie i światowe standardy jazzowe zaprezentował Kwartet Wojciecha Gogolewskiego, któremu towarzyszyli Joanna Czajkowska – wokal, Paweł Pańta – bas oraz Paweł Twardoch – perkusja. W repertuarze znalazły się m.in. takie utwory jak „Niepewność”, „Serce to jest muzyk” czy „My Heart Will Go On”.

■ Magdalena DREWNOWSKA

Mistrz z Malagi

Ze złotym medalem wrócił z Malagi, gdzie 19 listopada odbywały się mistrzostwa świata sportów sylwetkowych, mieszkaniec Grodziska Tomasz Bolewski, który tytuł mistrzowski zdobył w kategorii PCA Bodybuilding, pokonując 10 rywali m.in. z Australii, Czech, Hiszpani i Wielkiej Brytanii. ■ (kb)

Repra w Książenicach

Podczas przygotowań do kończącej eliminacje do Euro 2024 meczu z Czechami piłkarska reprezentacja Polski 15 listopada odbyła trening w ośrodku szkoleniowym Le-

gii Warszawa w Książenicach. W zajęciach wzięły udział największe gwiazdy z Robertem Lewandowskim, Piotrem Zielińskim oraz Wojciechem Szczęsnym na czele. ■ (kb)

Prekursorka memów

– Szymborska była indywidualistką, nie zwracała uwagi na odgórne zasady. Ona łączyła w sobie powagę z czymś zupełnie odwrotnym, wewnętrznym skrzatem, ironiczną psotną dziewczynką, która lubiła się bawić – mówiła Joanna Rusinek, ilustratorka i współautorka książki „Szalik. O Wisławie Szymborskiej dla dzieci”, która 4 listopada poprowadziła warsztaty dla dzieci i rodziców, zorganizowane przez Bibliotekę Publiczną. – Wisława Szymborska kiedyś powiedziała sobie, że przyniesie swój wiersz do gazety i jeśli go opublikują, to zostanie poetką, jeśli nie – to będzie ilustratorką książek. Rzeczywiście do paru książek opublikowała

swoje rysunki – opowiadała ilustratorka.

„Szalik” jest opowiadaniem o życiu noblistki, od samego dzieciństwa do osiągnięcia prestiżu, światowej sławy i rozgłosu. Przedstawia mało znaną stronę poetki, pełną zabaw słowem i formą oraz spotkań z przyjaciółmi. Warsztaty zainspirowane zostały właśnie jedną z ulubionych form spędzania czasu przez polską noblistkę. – Forma tworzenia kolaży wzięła się z zamilowania Szymborskiej do tworzenia pocztówek dla przyjaciół. Zbierała kolorowe elementy i tworzyła kolaże, dzisiaj nazwalibyśmy je memami, ponieważ zawierały również tekst – wyjaśniała Joanna Rusinek. ■ (kf)

Graficzny punkt widzenia

Do 3 stycznia w Mediatece można oglądać wystawę grafiki Joanny Leszczyńskiej pt. „Tworzę”. Wernisaż odbył się 4 grudnia, a dla mieszkanki Grodziska była to pierwsza okazja do prezentacji swoich prac społeczności lokalnej. Na ekspozycję składają się

prace z czterech cykli z lat 2008-22 wykonane techniką serigrafii na tkaninie. Samym zaś tematem wystawy jest rola człowieka i jego egzystencja. Podczas wernisażu rozmowę z artystką przeprowadziła Maria Broniewicz.

■ Magdalena DREWNOWSKA

ACTIVE
KOZERKI

**Nowa oferta zajęć fitness
w Kozerkach! beACTIVE**

Cross / Boks / Latino dance / FIT sylwetka i wiele innych...

NOWOŚĆ! Squash JUŻ OTWARTE!

Kozerki ul. Jowisza 92 T: 22 460 06 33 f @ KozerkiActive.pl

Wstępniak od Burmistrza

Szanowni Mieszkańcy, Drodzy Czytelnicy,

grudzień jest okresem intensywnych działań związanych z przygotowaniem budżetu na kolejny 2024 rok. Bardzo aktywnie działaliśmy w sferze zamówień publicznych. Zależy mi, by zostały podpisane umowy lub ogłoszone przetargi na wszystkie inwestycje, które deklarowaliśmy. Największą bez wątpienia jest budowa przedszkola i żłobka przy ul. Okrężnej. Zainteresowanie ze strony wykonawców przeszło nasze najśmielsze oczekiwania, bo do przetargu zgłosiło się aż 27 firm. Tak duża konkurencja z jednej strony może świadczyć o zastojach na rynku usług budowlanych, a z drugiej jest bardzo korzystna dla zamawiającego – wszystko wskazuje na to, że budowę obiektu uda się zrealizować znacznie taniej niż zakładaliśmy. Bardzo się cieszę z tej inwestycji, bo będzie to pierwszy gminny żłobek, a przedszkole również przyczyni się do większego komfortu pracy w pozostałych placówkach oświatowych. Niebawem ogłosimy również przetarg na rozbudowę szkoły w Izdebnie Kościelnym. Inwestycja będzie polegać na budowie łącznika między budynkiem sali gimnastycznej a szkołą, co zdecydowanie poprawi funkcjonowanie placówki.

W grudniu podpisałem kolejne umowy na prace drogowe. Zmodernizowana zostanie m.in. ul. Bankowa w Łąkach, na co mieszkańcy czekali już od dość dawna. W nieco dalszej perspektywie modernizacji głównych ulic swoich miejscowości doczekają się mieszkańcy Kad i Opyp. Wkrótce zostanie ogłoszony przetarg na projektowanie przebudowy ul. Gilewicza w Opypach i Środkowej w Kadach. W kolejce czeka również ul. Włoska w Kałęczynie, a także ciąg ulic Wolframa – Prosta, co pozwoli na lepszą komunikację tych intensywnie zasiedlonych rejonów. Natomiast mam niewątpliwą satysfakcję, że w gminie nie ma już dróg w bardzo złym stanie. Zakończyliśmy też ważne inwestycje związane z budową nowych mostów na ul. Granicznej, Mostowej i 1 Maja, co pozwoli na spokojne korzystanie z tych ulic przez kolejne lata.

Kolejną ważną inwestycją, na którą została podpisana umowa, jest budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż ul. Niedźwiedziej. Ta realizacja będzie kolejnym krokiem do stworzenia spójnego systemu dróg rowerowych, dzięki czemu po gminie będzie można poruszać się na dwóch kółkach w sposób komfortowy i bezpieczny. W tym zakresie współpracujemy również ze starostwem, które ogłosiło przetarg na budowę ścieżki rowerowej w ciągu ul. 3 Maja, a na przełomie roku powinien pojawić się przetarg na budowę ścieżki wzdłuż ul. Montwiłła. To są drogi powiatowe, ale będziemy wspomagali finansowo te inwestycje. Powiat realizuje także w ramach gminnego programu budowy ścieżek rowerowych połączenie między rondem w Książenicach i ron-

foto: G. Krakowiak

dem w Urszulinie. Niebawem powstanie również ścieżka wzdłuż ul. Nadarzyńskiej i Królewskiej. Na etapie projektowania jest ciąg pieszo-rowerowy do Radoń, który z kolei zostanie następnie połączony przez ul. Źródlaną z ul. Marylskiego w Książenicach. Do finału zmierza budowa ścieżki rowerowej do Izdebnia Kościelnego, jak również do Jaktorowa, więc liczę na to, że w ciągu dwóch-trzech lat gmina Grodzisk będzie dysponowała systemem ścieżek umożliwiającym bezpieczny przejazd do każdego miejsca zarówno w mieście, jak i na terenach wiejskich.

Jeszcze w tym roku ogłosimy przetarg na projektowanie Domu Seniora, który powstanie przy ul. 3 Maja i będzie mógł objąć opieką 60 osób. Myślę, że ta inwestycja jest symbolicznym znakiem czasów i jestem pewien, że da początek tego typu placówkom, których będzie powstawać coraz więcej, gdyż w niedalekiej przyszłości takie ośrodki staną się koniecznością. Jest coraz więcej osób starszych, samotnych, które nie mają dzieci lub ich dzieci mieszkają daleko albo pochłonięte są pracą. Dlatego uważam, że musimy być przygotowani, że podobnie jak na Zachodzie popularność oferty opieki dla osób starszych będzie stale rosła, więc budowa domów seniora stanie się równie naturalną jak projektowanie przedszkoli i szkół.

Z wielką przyjemnością chciałem poinformować, że w listopadzie odebrałem wyróżnienie dla gminy Grodzisk, która na podstawie wyników ogólnopolskiego rankingu prowadzonego przez „Monitor Biznesu” – niezależny dodatek do „Rzeczpospolitej” oraz „Dziennika Gazety Prawnej” – otrzymała tytuł Symbol Polskiej Samorządności 2023. Natomiast w Rankingu Gmin Województwa Mazowieckiego organizowanym przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej wraz z Urzędem Statystycznym w Warszawie gmina Grodzisk Mazowiecki zajęła II miejsce w kategorii gmin miejsko-wiejskich.

Chciałbym się podzielić z Państwem również moją osobistą radością i wzruszeniem związanymi z otrzymaniem

z rąk abp. Kazimierza Nycza krzyża „Pro Ecclesia et Pontifice”, odznaczenia nadanego przez papieża Franciszka I za dbałość o dziedzictwo kulturowe i duchowe społeczności miasta i gminy. To dla mnie ogromne wyróżnienie. Z tej okazji chciałem serdecznie podziękować za lata współpracy z grodziskimi duchownymi, na których życzliwość i otwartość gmina Grodzisk zawsze mogła liczyć.

W moim przekonaniu kończący się rok był bardzo pozytywny dla naszej gminy. Udało nam się utrzymać poziom inwestycji, mimo że obiektywnie sytuacja samorządów uległa pogorszeniu. Staraliśmy się jednak znaleźć środki, by zrealizować tegoroczne założenia. Bardzo mnie cieszy, że nowy rok to nowe możliwości współpracy z Unią Europejską. Przy każdej okazji podkreślam, że bez UE rozwój Grodziska byłby w zupełnie innym miejscu. I nie chodzi tylko o uzyskaną z tego źródła pomoc finansową, choć bez wątpienia fakt, że będziemy mogli znów korzystać ze środków unijnych pozytywnie wpłynie na przyspieszenie rozwoju. Unia Europejska to również wzorce i standardy rozwiązań, których my przez 45 lat komuny nie mieliśmy, a członkostwo otworzyło nam możliwość skorzystania z przyspieszonego kursu demokracji. I myślę, że tę wiedzę wykorzystujemy bardzo dobrze. Oczywiście mam świadomość, że nie wszystkie rozwiązania unijne są doskonałe i dobre dla nas. Wybieramy więc te, które są najlepsze.

Szanowni Państwo, na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia życzę pogody ducha, wielu powodów do radości, a także by przy wigilijnych stołach nie były najważniejsze rozmowy o polityce, a zacieśnianie więzi rodzinnych.

Serdecznie zapraszam również na tradycyjnego Sylwestra miejskiego – jak zawsze Nowy Rok będziemy witać wspólnie przed Centrum Kultury przy blasku cichych fajerwerków. Do zobaczenia!

Grzegorz Benedyckiński
Burmistrz Grodziska Mazowieckiego

WIEŚCI Z RATUSZA

29 listopada, zanim LXXI sesja Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim została oficjalnie otwarta, sołtys Czarnego Lasu Ewa Błońska wraz z przedstawicielkami Rady Sołeckiej uhonorowała Statuetkami Kryształowe Dęby – Przyjaciół Czarnego Lasu radnych, urzędników i inne osoby, którym tych wyróżnień udało się wręczyć wcześniej, podczas obchodów jubileuszu 90-lecia sołectwa.

Przy punkcie dotyczącym porządku dziennego obrad pojawiły się dwie propozycje zmian. Wiceburmistrz Tomasz Krupski poprosił o dodanie uchwały w sprawie upoważnienia do złożenia wniosku o dofinansowanie i przyjęcie do realizacji projektu „Opracowanie Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla gminy Grodzisk Mazowiecki” w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS), za czym zagłosowało 20 radnych. Natomiast radny Janusz Okurowski złożył wniosek formalny o zdjęcie punktu dotyczącego zbycia nieruchomości przy ul. Kilińskiego, wskazując na brak pełnej informacji na jej temat. Wniosek został oddalony, ponieważ za jego przyjęciem głosowały trzy osoby, wstrzymały się również trzy, ale przeciw było piętnastu radnych. Ostatecznie w ramach obrad poddano pod głosowanie dziewiętnaście uchwał.

Pierwszy blok uchwał dotyczył kwestii finansowych, których założenia omawiał skarbnik gminy Piotr Leśniewski. Wśród procedowanych dokumentów znalazła się m.in. uchwała określająca wysokości stawek podatków od nieruchomości na 2024 rok. Skarbnik wyjaśnił, że zaproponowany w Grodzisku wzrost do 10 proc. w stosunku do stawek z 2023 roku nie jest maksymalnym możliwym wzrostem, który przez Ministra Finansów został ustalony na 15,5 proc. W związku z tym – przykładowo – podatek od gruntów dla osób prowadzących działalność gospodarczą wyniesie 1,21 zł (maksymalnie mógłby wynosić 1,34 zł), a dla osób fizycznych wyniesie 59 groszy za 1 m². Ponadto ustalono, że m.in. podatek od budynków dla osób prowadzących działalność gospodarczą będzie wynosił 30,45 zł za m², a dla osób fizycznych wyniesie 1,03 zł za m². – Komisja, przy dwóch głosach przeciw, pozytywnie zaopiniowała przedstawiony projekt, wychodząc z założenia, że te podwyżki są podwyżkami inflacyjnymi, czyli w odróżnieniu od obwieszczenia Ministra Finansów, uwzględniają malejącą inflację w kraju – poinformował Andrzej Okurowski, przewodniczący komisji rozwoju i budżetu. Rada Miejska przyjęła tę uchwałę stosunkiem głosów: 17 za, 3 przeciw i 1 wstrzymujący.

Wszyscy radni zagłosowali za uchwałą związaną z wyrażeniem woli przystąpienia do opracowania i wdrożenia Miejskie-

go Planu Adaptacji do zmian klimatu dla gminy Grodzisk Mazowiecki. Piotr Leśniewski wyjaśnił, że plan umożliwi gminie aplikowanie o dotacje unijne, ponieważ taki dokument jest wymagany przez instytucje zarządzające tymi środkami. Radny Andrzej Okurowski zwrócił uwagę, że z tym zagadnieniem jest bezpośrednio związana dodatkowo wprowadzona do porządku obrad uchwała w sprawie upoważnienia do złożenia wniosku o dofinansowanie i przyjęcie do realizacji projektu opracowania MPA. – Dzięki tej uchwale gmina może pozyskać środki w wysokości 116 tys. zł na wykonanie tego planu klimatycznego. Prawdopodobnie taki dokument będzie kosztował około 150 tys. zł, więc mielibyśmy do dołożenia ze swoich środków tylko 34 tys. zł – mówił skarbnik. W związku z tym Rada Miejska i tę uchwałę przyjęła jednogłośnie.

Jednomyślnie pozytywnie przegłosowana została również uchwała poświęcona ustaleniu terminów, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. – Częstotliwość pobierania opłat za gospodarowanie odpadami dwanaście razy w roku sprawia, iż wzrasta znacząco obciążenie mieszkańców wizytami w urzędzie, jak również wzrasta istotnie nakład pracy związanej z obsługą kasową opłaty za gospodarowanie odpadami oraz częstotliwość wysyłania upomnień, które obciążają mieszkańców dodatkowymi kosztami. W celu poprawy funkcjonowania systemu zasadne jest zmniejszenie liczby terminów płatności w ciągu roku – zreferował treść uzasadnienia wiceburmistrz Norbert Cegliński, dodając, że propozycja jest taka, aby opłata była uiszczana kwartalnie.

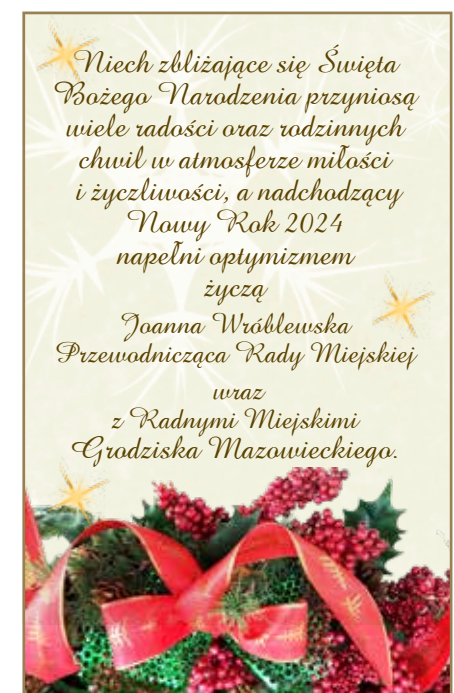
Za przyjęciem na 2024 rok Programu współpracy gminy Grodzisk Mazowiecki z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie opowiedzieli się w głosowaniu wszyscy radni. – W związku z tym, że powstaje coraz więcej organizacji pozarządowych, które chcą realizować nowe zadania dla naszych mieszkańców, do programu zostały dodane cztery priorytetowe zadania. Są to: edukacja i terapia osób z autyzmem, organizacja festiwalu naukowego, organizacja spotkań z muzyką, organizacja warsztatów malarskich. Planowana wysokość środków na realizację programu

w 2024 roku została zwiększona w stosunku do 2023 roku o 300 tys. zł i będzie wynosiła 6,3 mln zł – poinformowała sekretarz gminy Aneta Caban, dodając, że zarówno treść regulaminu, jak i pozostałe zadania nie uległy zmianom.

Cała Rada Miejska była za wyrażeniem zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu na okres 10 lat pomieszczeń o powierzchni 141 m² znajdujących się na drugim piętrze budynku przy ul. T. Kościuszki 21 w Grodzisku. – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarczynie zwrócił się z wnioskiem o wynajem w celu uruchomienia w tym miejscu Centrum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży. Wielu spośród radnych postulowało znalezienie psychiatry dziecięcego i zwiększenie dostępności do tej potrzebnej usługi. Mamy na to szansę – mówił wiceburmistrz Tomasz Krupski, dodając, że wnioskodawca deklaruje, iż w lutym 2024 roku postara się uruchomić placówkę. Radne Wiesława Śliwińska i Aleksandra Kapuściak w kontekście stałych komisji problemowych, w których są przewodniczącymi, wyraziły pełne poparcie dla tej inicjatywy.

■ Anna Redel

Z treści wszystkich uchwał, protokołami, transmisjami z sesji oraz imiennymi wynikami głosowań można zapoznać się na stronie bip.grodzisk.pl.

Wyrazy głębokiego współczucia Pani Danucie Dubieleckiej

wieloletniej siostrzyce Zabłotni
z powodu śmierci

Męża

składają
Przewodnicząca Rady Miejskiej
wraz z radnymi
Burmistrz Grodziska Mazowieckiego
Grzegorz Benedykciński
oraz pracownicy UM

Wyrazy serdecznego współczucia Pani Danusi Dubieleckiej

w związku ze śmiercią

Męża

składa
Redakcja

Danucie Dubieleckiej

wyrazy głębokiego współczucia
oraz słowa wsparcia
z powodu śmierci

Męża

składają
koleżanki i koledzy
z Klubu Seniora Łąki

Zofii i Sylwestrowi Owczarkom

przyjaciołom Stowarzyszenia
Rodzin i Przyjaciół
Osób Niepełnosprawnych
wyrazy współczucia
oraz słowa wsparcia
po stracie

Córki

składa
Prezes Stowarzyszenia Maria Hardt

Wyrazy głębokiego współczucia i słowa otuchy Panu Czesławowi Konopce

z powodu śmierci

Brata

składają
Dyrektor Ośrodka Kultury
Gminy Grodzisk Mazowiecki
Paweł Twardoch
oraz
Koleżanki i Koledzy
z Centrum Kultury

Pani Iwonie Olejarczyk

wyrazy współczucia
z powodu śmierci

Teściowej

składają
pracownicy
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 3
w Grodzisku Mazowieckim

Niespodzianka z nadaniami

Kadra grodziskiej oświaty 11 grudnia wzbogaciła się o kolejnych siedmiu nauczycieli mianowanych. Akty nadania stopnia zawodowego podczas uroczystości w Willi Niespodzianka wręczył burmistrz Grzegorz Benedykciński, który swoją drogę zawodową zaczynał właśnie od posady nauczyciela i tytułem mianowania również może się poszczycić.

W ceremonii udział wzięło pięć świeżo awansowanych nauczycielek: Dominika Reczulska z SP w Szczęsnem, Magdalena Denejko z Przedszkola nr 4, Marlena Wiśniewska z SP nr 5 oraz Anna Wyleżyńska i Monika Krupska-Kościeszka z SP w Adamowiznie. Nieobecne z przyczyn losowych Hanna Strojczyk i Agnieszka Gałka akty nadania mianowania otrzymają podczas rady pedagogicznej w Przedszkolu nr 4.

– Wydarzenie ważne osobiście dla każdego nauczyciela, który otrzymuje akt nadania mianowania i staje się pełnoprawnym nauczycielem. Ale to też jest ważne dla oświaty. Duża radość, gdy widzimy pojawiającą się nową merytoryczną kadre, a w tym roku aktów mianowania mieliśmy wyjątkowo dużo – mówił wiceburmistrz Tomasz Krupski, który odpowiada za gminną oświatę.

■ *Tekst i fot. Krzysztof Bońkowski*

Boiska do wymiany

– Remonty boisk to wyczekiwane inwestycje, dlatego mam dobrą wiadomość dla naszych mieszkańców. Wiosną będą mogli cieszyć się dobrą jakością nawierzchnią na dwóch boiskach: przy Stawach Walczewskiego i przy Szkole Podstawowej nr 1 – mówił 15 listopada wiceburmistrz Tomasz Krupski po podpisaniu umów z wykonawcą Anetą Strzelczyk z firmy ANSBUD.

– Ze wszystkich orlików, które gmina Grodzisk Mazowiecki wykonała już ładnych parę lat temu, boisko przy Stawach Walczewskiego jest najbardziej oblegane. Odbývają się na nim rozgrywki dzieci, ligi szóstek, grodziskiej olimpiady sportowej, ale też zawody dorosłych. Nawet do późnych godzin nocnych na tym boisku można spotkać chociażby zaawansowanych wiekowo panów – mówił Andrzej Okurowski, radny Rady Miejskiej w Grodzisku, obecny w chwili podpisywania umów w Willi Niespodzianka.

Temu wydarzeniu z nieukrywaną radością przyglądały się Ewa Błahuta, dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 3, i Ir-

for. ar

mina Dziekańska, radna Rady Miejskiej, pracująca w SP nr 1 należącej do ZSP nr 3.

– Boisko jest otwarte przez cały rok dla każdego, nie tylko dla społeczności szkolnej. Mam nadzieję, że wszyscy uszanują nową nawierzchnię i będą korzystać z boiska zgodnie z jego przeznaczeniem, aby służyło nam ono jak najdłużej – mówiła Ewa Błahuta.

Wiceburmistrz Tomasz Krupski nadmieniał, że sukcesywnie będą prowadzone prace projektowe, a następnie ogłaszane przetargi na kolejne boiska znajdujące się na obiektach sportowych i przy placówkach oświatowych. ■ (ar)

Oko na kosmos

Już pół wieku minęło od ostatniej misji załogowej na Księżyc, ale program Artemis to zmieni! W ciągu najbliższych lat ludzkość ponownie stanie na powierzchni Srebrnego Globu. Przyszłe loty będą korzystać z najpotężniejszych rakiet w historii – SLS od NASA i Starship firmy SpaceX. W planach są przełomowe kroki – stanięcie pierwszej kobiety na Księżycu czy budowa pierwszej stacji kosmicznej orbitującej wokół niego. Ta misja jest kluczowym krokiem do ustanowienia stałej obecności człowieka na Księżycu. Umożliwi to również sięgnięcie do dalszego sąsiada – Czerwonej Planety, czyli Marsa. Misja Artemis otwiera drzwi do

przyszłości eksploracji kosmosu! Zobacz więcej na: fb.com/planetarium.grodzisk

MATERIAŁ PLANETARIUM GRODZISK MAZOWIECKI

Pamięć o dwudziestu

W związku z 80. rocznicą egzekucji dokonanej 18 listopada 1943 r. przez niemieckich okupantów w czasie II wojny światowej odbyła się kameralna uroczystość przy pl. Wolności, podczas której pamięć o 20 rozstrzelanych uczcili w imieniu władz miejskich wiceburmistrz Tomasz Krupski i radny Łukasz Nowacki oraz harcerze z Hufca ZHP Grodzisk. Ofiarami niemieckiej zbrodni byli więźniowie Pawiaka, wśród których dużą grupę stanowili żołnierze AK z obwodu Skowronek w Sochaczewie. Egzekucja związana była z udanym zamachem na Edwarda Sommera, dyrektora pozostającej

pod niemieckim nadzorem fabryki tarcz ściernych „Haeberle i S-ka”. Pierwotnie Niemcy w odwecie zamierzali rozstrzelać mieszkańców Grodziska. Zostali oni jednak ocaleni dzięki działaniu Ośrodka AK „Gąbka” - „Osa”, który sporządził listę miejscowych folksdojczów, ostrzegając okupantów, że w razie egzekucji grodziszczan umieszczeni na niej kolaboranci będą zlikwidowani.

– Świadcami rozstrzelania więźniów Pawiaka byli mieszkańcy Grodziska. To wielki dramat, jedno z obliczy wojen i fakt, który jeszcze niedawno wydawał się bardzo abstrakcyjny, dzisiaj staje się niestety

bliższy. Dlatego tym bardziej musimy pamiętać o tego typu wydarzeniach – mówił wiceburmistrz Tomasz Krupski.

Wstrząsającą pamiątką po tragicznych wydarzeniach okresu okupacji oprócz tablicy poświęconej pamięci zamordowanych, są ślady kul w ścianie kamienicy znajdującej się obok Pomnika Miejsce Straceń.

■ Tekst i fot. Krzysztof Bońkowski

Ćwiczenia i zabawy z oświetleniem

W ciągu 20 tygodni w Maryninie za sprawą firmy Mrk-Technik.pl powstanie plac zabaw z siłownią plenerową oraz infrastrukturą towarzyszącą. Przy ul. Cienistej pojawią się więc huśtawki, karuzela, piaskownica, pięć urządzeń do ćwiczeń, a także bezpieczna nawierzchnia, elementy małej architektury oraz oświetlenie. Umowa w tej sprawie została podpisana 11 grudnia w Willi Niespodzianka. ■ (kb)

fot. kb

Bankowa i inne

Firma Mabau dokona przebudowy kilku dróg gminnych, które oprócz nowej nawierzchni doczekają się również odwodnienia. Mieszkańców Łąk ucieszy zapewne informacja, że wśród remontowanych dróg znalazła się ul. Bankowa.

– To bardzo ważna ulica, która czekała od lat na porządną remont. To ulica łącząca ulice Szwedzką i Narutowicza, bardzo gęsto zamieszkała, z chodnikami chyba sprzed 60 laty – mówiła radna Aleksandra Kapuściak, a w podobnym tonie wypowiadał się radny Łukasz Nowacki. Oboje radni pojawili się 4 grudnia w Willi Niespodzianka, gdzie została podpisana umowa na realizację tej inwestycji drogowej. Oprócz ul. Bankowej w ciągu nieco ponad roku przebudowane zostaną również ul. Łowicka, Głogowa oraz boczna Konopnickiej. ■ (kb)

Efekt w ciągu 9 miesięcy

– Kwotowo to stosunkowo niewielka inwestycja, ale jest to element dużego programu, który polega na spinaniu istniejących ścieżek rowerowych w spójny system – mówiła Urszula Chrzanowska, naczelnik wydziału inwestycji i funduszy zewnętrznych, na temat remontu ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Niedźwiedziej.

Podpisana 29 listopada umowa obliguje wykonawcę do doprowadzenia inwestycji do finalnego efektu w ciągu 9 miesięcy.

– Do robót przystąpimy przy sprzyjających warunkach atmosferycznych. To bardzo proste prace, na pewno mogą pojawić się jakieś drobne utrudnienia w ruchu samochodów, ale postaramy się, by nie były one poważne – mówi Krzysztof

Brudnowski z firmy Efekt, która wygrała przetarg na realizację tego zadania.

Inwestycja o wartości ok. 1 mln zł obejmuje bez mała kilometrowy odcinek, na którym istniejąca nawierzchnia ciągu pieszo-rowerowego zostanie rozebrana, a w jej miejsce po wykonaniu nowej podbudowy ułożona zostanie nawierzchnia z mieszanki mineralno-asfaltowej.

– Rower staje się coraz bardziej popularny i mam nadzieję, że za kilka lat, tak jak w Paryżu, 50 proc. ludzi będzie dojeżdżało do pracy rowerami. To bardzo ważne, żeby na rowerze można było jeździć bezpiecznie – mówił burmistrz Grzegorz Benedykciński.

■ Krzysztof Bońkowski

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia życzymy Wam, ambitnych wyzwań, szalonych przygód i bezpiecznych powrotów do rodzinnego portu.

Zarząd Klubu

Zdrowych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego 2024 Roku wszystkim mieszkańcom Grodziska Mazowieckiego życzy

Porozumienie Samorządowe „Ziemia Grodziska”

Zjednoczeni docenieni

Pierwszych pacjentów przyjął w kwietniu 2003 roku, jednak jego historia sięga 8 kwietnia 1981 roku, kiedy z inicjatywy grodzkiej Solidarności powstał Społeczny Komitet Budowy Szpitala Zachodniego, który połączył we wspólnym działaniu przedstawicieli wszystkich środowisk, mimo oczywistych wówczas różnic światopoglądowych. 10 grudnia w Hali Widowiskowo-Sportowej CAiS odbyła się gala jubileuszowa z okazji XX-lecia działalności szpitala.

– Takie spotkania jednoczą, pokazują, że mamy do siebie zaufanie, jesteśmy odpowiedzialni za to, co robimy. Były czasy trudne dla szpitala, gdy on dopiero rozpoczynał tę działalność. Teraz mogę powiedzieć, że zakończyliśmy długoletnią inwestycję i idziemy do przodu – mówiła dyrektorka Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II Krystyna Płukis, która podczas uroczystości odebrała z rąk marszałka Mazowsza Adama Struzika medal „Pro Masovia” – i to dwukrotnie, gdyż wyróżnienie zostało przyznane zarówno pani dyrektor, jak i kierowanej przez nią placówce. Dyplomy gratulacyjne od samorządu województwa odebrali również pierwszy przewodniczący Społecznego Komitetu Budowy Szpitala Zachodniego Stanisław Jaroszewicz, zastępca dyrektora ds. administracyjnych Antoni Szurgociński oraz ordynator oddziału chorób wewnętrznych Marek Stopiński, na którego barkach rozpoczynała w latach 2002-2003 przeprowadzka szpitala na ul. Daleką z milanowskiego Turczynka, gdzie wcześniej znajdowała się siedziba placówki. To właśnie tam, w pięknej willi z pocz. XX wieku, która była zupełnie nieprzystosowana do prowadzenia działalności leczniczej, swoją karierę zawodową rozpoczynała Małgorzata Chajneta, naczelną pielęgniarką, która została wyróżniona przez grodzkie władze samorządowe dyplomem z okazji 20-lecia szpitala. Podobny laur stał się udziałem głównej księgowej Zygrydy Krajczewskiej, szefa neurochirurgii Rafała Górskiego, kierownik ambulatoryjnej opieki medycznej Agnieszki Galbierczyk, endokrynologa Wojciecha Bika, szefa bloku operacyjnego Janu-

sza Krawczyka, kierownika technicznego Dariusza Zawadzkiego, kierownika Zespołu Pielęgniarek i Ratowników Medycznych SOR Dominika Tarnowskiego, ordynatora oddziału kardiologii inwazyjnej Macieja Zarębińskiego oraz ordynatora oddziału chorób wewnętrznych Marka Stopińskiego.

Gala, którą poprowadzili aktorka Katarzyna Pakosińska i wiceburmistrz Tomasz Krupski, była także okazją do podziękowań za zaangażowanie w przeciwdziałanie skutkom pandemii COVID-19. W ten sposób uhonorowano przedstawicieli służb, które były na pierwszej linii frontu w walce z pandemią: Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego Halinę Sankowską, Komendanta Powiatowego Policji Wojciecha Bogiela, Komendanta PSP Krzysztofa Tryniszewskiego oraz Komendanta Straży Miejskiej Dariusza Zalesińskiego. Docenieni zostali także reprezentanci innych jednostek szczególnie aktywnych podczas zmagania z COVID-19: dyrektor Ośrodka Kultury Paweł Twardoch, koordynator punktu szczepień w Mediatece Beata Żółcińska i szefowa grodzkiego oddziału PCK Bożena Bajkowska.

– Długo odkładaliśmy to spotkanie, polegające na tym, że podziękujemy wszystkim pracownikom służby zdrowia, straży, policji, sanepidu za walkę z pandemią. Teraz udało się to połączyć z 20-leciem szpitala. Z całego serca jeszcze raz dziękujemy – mówił burmistrz Grzegorz Benedykciński, inicjator zorganizowania uroczystości i jeden z bohaterów filmu o szpitalu, którego projekcja była jednym z punktów programu spotka-

nia. Krótki dokument przedstawia zarówno historię szpitala, który w 2003 roku zaczynał działalność od trzech oddziałów, jak i współczesność, gdy dysponuje 14 oddziałami oraz 19 poradniami specjalistycznymi, pracownikami i zakładami. Jak podkreślała dyrektorka Krystyna Płukis, rozwój nie byłby możliwy bez dobrej współpracy z władzami samorządowymi – gminnymi, a przede wszystkim powiatowymi, wszak to powiat jest właścicielem szpitala. A o rozmachu mogą świadczyć choćby tegoroczne inwestycje przywołane przez starostę Marka Wieźbickiego – budowa ładowiska, modernizacja instalacji gazów medycznych, budowa kolejnej sali operacyjnej oraz instalacji fotowoltaicznej, co w sumie kosztowało ok. 25 mln zł.

Historia szpitala jest wyjątkowym przykładem, że wspólne działania na przekór podziałom mogą dać imponujące efekty, a determinacja społeczeństwa prędzej czy później przyniesie owoce. Paradoksem jest, że „dzieckiem Solidarności” – jak czasem nazywany jest szpital – po stanie wojennym zajęli się działacze związani z poprzednim systemem, doprowadzając do rozpoczęcia budowy, która została wstrzymana na początku lat 90., już w czasach III RP. Wznowienie prac nastąpiło w 1996 roku, w dużej mierze dzięki staraniom burmistrza Grzegorza Benedykcińskiego i ówczesnego posła Lecha Szymańczyka, którzy w 2014 roku byli... kontrkandydatami w wyborach samorządowych.

Na zakończenie uroczystości wystąpił zespół Tre Voci.

■ Krzysztof Bońkowski
współpraca: Natalia Grudniewska

*Życzymy Państwu przeżywania Bożego Narodzenia
w zdrowiu, radości i rodzinnym gronie.
Niech rok 2024 będzie rokiem realizacji planów
i zamierzeń oraz spełnienia marzeń*

*Stawomir Kamiński
Przewodniczący
Rady Powiatu Grodzkiego*

*Marek Wieźbicki
Starosta Grodzki*

Zrobiliśmy wszystko, co zaplanowaliśmy

Z burmistrzem Grodziska Mazowieckiego Grzegorzem Benedykczańskim rozmawiał Krzysztof Bońkowski.

Ubiegły rok upłynął z jednej strony w blasku jubileuszu 500-lecia, a z drugiej – w cieniu wojny na Ukrainie. Jaki był dla gminy rok 2023?

– Oczywiście rok 500-lecia obfitował w ogromną liczbę wydarzeń, ale myślę, że mijający rok wcale nie był pod tym względem dużo uboższy, choćby z tego względu, że rozpoczął się otwarciem obwodnicy, co było epokowym momentem dla miasta. Z tego względu dla mnie ten rok był wyjątkowy w mojej karierze jako burmistrza Grodziska, bo tę inwestycję uważam za porównywalną jedynie z otwarciem szpitala, który nota bene świętuje 20-lecie działalności. To dla rozwoju Grodziska dwie inwestycje kluczowe. Oczywiście ważny element stanowi strefa przemysłowa, ale jej powstawanie było procesem. Rok 2023 to również Ogólnopolski Zjazd Dużych Rodzin, Mrowna Jazz Festiwal, a przede wszystkim Festiwal Kultur Świata, czyli pełna nowość, która znakomicie została przyjęta przez mieszkańców. Uważam, że to był bardzo pozytywny rok.

Zatrzymajmy się na chwilę przy temacie obwodnicy. Jakie są wnioski po blisko roku jej użytkowania?

– Na pewno widać, że konieczne jest przedłużenie w śladzie niegdyś planowanej obwodnicy południowej. Dlatego chcemy ten pas wykorzystać i wybudować połączenie ronda w Kałęczynie z ul. Nadarzyńską – nie będzie to obwodnica, tylko droga gminna, ale w tym charakterze ta droga też spełni swoją funkcję. Jesteśmy już na finiszu prac projektowych. Drugi wniosek jest taki, że płynność ruchu w mieście jest nieporównywalna z tym, co było przed uruchomieniem obwodnicy. Przede wszystkim dzięki wyeliminowaniu tranzytu. Natomiast centrum miasta zwłaszcza w godzinach szczytu wciąż się korkuje i myślę, że to wcale nie będzie takie proste, by to centrum odkorkować, bo dotknęła nas choroba szybkiego rozwoju. Dzisiaj Grodzisk jest wymieniany jako gmina, która na Mazowszu jest i będzie najchętniej wybierana jako miejsce do osiedlenia się. To jest nasze szczęście, bo cieszymy się, że ludzie chcą tu mieszkać, ale z drugiej strony większa liczba mieszkańców wiąże się ze wzrostem liczby samochodów osobowych.

Ale jakaś recepta być musi?

– Zdecydowanie postawiliśmy na transport publiczny. Wprowadziliśmy dużą liczbę dodatkowych autobusów, w tym autobusy elektryczne. Myślę, że poza dużymi miastami trudno byłoby

znaleźć miejsce, gdzie autobusy kursują z taką częstotliwością na tak wielu liniach. Wszystko po to, by zmniejszyć liczbę osób korzystających z własnego transportu samochodowego. Liczba pasażerów w ciągu tego roku wzrosła w sposób bardzo znaczący. Myślę, że istnienie Grodziskich Przewozów Autobusowych wpłynęło również na wzrost znaczenia Grodziska jako centrum powiatu. Bardzo mocno stawiamy też na ścieżki rowerowe. Liczę na to, że w nieodległej przyszłości procent osób dojeżdżających do pracy na rowerze będzie znacznie wyższy niż obecnie i będziemy zbliżać się pod tym względem do tych miast europejskich, gdzie rower jest najbardziej popularnym środkiem lokomocji.

Jak sprawdziły się bezpłatne autobusy elektryczne. Gmina będzie szła w tym kierunku?

– Ze względu na to, że jest to rozwiązanie neutralne dla środowiska oraz popularne wśród pasażerów, na pewno to właściwy kierunek. Staramy się o zakup kolejnych autobusów elektrycznych, co się wpisuje w działania na rzecz poprawy jakości powietrza w gminie Grodzisk. Powietrze w Grodzisku jest dużo lepsze niż kiedyś, ale jeszcze nie na tym poziomie, który bym chciał. Niestety wciąż są domy, w których pali się w piecach odpadami. Uważam, że prawo w tym zakresie jest zbyt liberalne. Słyszę często narzekania, że Unia Europejska przez swoje przepisy dotyczące ochrony środowiska zabiera nam suwerenność. Ale suwerenność nie może polegać na zatruciu sąsiadów,

zanieczyszczaniu rzek, pompowaniu ścieków do studzienek deszczowych, zamiast połączenia do kanalizacji. Oczywiście czas, gdy te zachowania się zlikwiduje, jest już blisko, ale jednak te zjawiska jeszcze wciąż istnieją.

W ubiegłym roku mówił Pan, że otwarcie obwodnicy pozwoli również na uwolnienie centrum miasta z roli wielkiego parkingu.

– To proces, który na pewno trochę potrwa. Mimo że mamy ładny parking przy ul. Żydowskiej, to cały czas nie możemy zachęcić ludzi, żeby z tego parkingu korzystali bardziej gremialnie, choć przejazd przez wiadukt już nie jest dziś takim problemem. Szansy na poprawę sytuacji w centrum upatruję w budowie dużego parkingu podziemnego między Centrum Kultury a Ratuszem. I do tej koncepcji będę zachęcał moich następców. Dzięki temu uwolnimy przestrzeń obecnie zastawioną autami, gdzie będzie można zrobić miejski plac, na którym mogłyby się odbywać uroczystości oraz imprezy. Przede wszystkim powinna być to jednak przestrzeń dla mieszkańców. Drugi parking podziemny w przyszłości powinien powstać na działce między ul. Wólczyńską a pl. Króla Zygmunta Starego. Dziś jest tam nowy przyzwoity parking naziemny, ale tam również powinien być parking podziemny, który będzie obsługiwał ten rejon.

Skoro jesteśmy w centrum, to jakie perspektywy przed ul. Harcerską i deptakiem, którego modernizacja zatrzymała się na placu Wolności?

– Na odcinek od ul. Spółdzielczej do ul. 1 Maja również mamy gotowy projekt, który będzie kontynuacją prac wykonanych na pl. Wolności. Natomiast wszystko wskazuje na to, że finansowanie tej inwestycji będzie możliwe przy dużym udziale środków unijnych, przewidzianych na zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej. Dlatego z realizacją wstrzymujemy się do momentu, gdy zostaną ogłoszone odpowiednie programy dofinansowań. Aczkolwiek powtarzam to z całą mocą – deptak nie jest bardzo nieprzyjemnym miejscem. Pamiętajmy też, że wkrótce zmieni się tam nieco sytuacja w związku z zasiedleniem budynku mieszkalnego przy ul. Obrońców Getta i dwóch kolejnych budynków. Wówczas w naturalny sposób pojawią się na deptaku ludzie z możliwościami finansowymi i myślę, że to też przyczyni się do ożywienia biznesu na deptaku. Jeżeli chodzi

o ul. Harcerską, to gmina ma gotowy projekt rewitalizacji jednej kamienicy, która remontowana będzie pod kątem wynajmu. Planujemy również wyremontować drugą kamienicę, ale na razie gmina nie jest jeszcze w stu procentach jej właścicielem. Los trzeciej gminnej kamienicy jeszcze nie jest do końca przesądzony i myślę, że o tym zdecydują już moi następcy. Tam jest również miejsce na budowę dwóch obiektów i sądzę, że kompleks pięciu kamieniczek nadałby ulicy Harcerskiej fajny klimat, nawiązujący do historii miasta.

Wspomniał Pan o stałej tendencji sprowadzania się nowych mieszkańców do gminy Grodzisk. Czy w związku z tym planowana jest budowa kolejnej szkoły?

– Obecnie budowana szkoła w Szczepnem zabezpieczy potrzeby gminy pod tym względem na kilka lat. Pamiętajmy, że niedługo powstanie też przedszkole ze żłobkiem przy ul. Okrężnej, co również będzie miało pozytywny wpływ na liczbę miejsc w szkołach podstawowych, gdzie istnieją oddziały przedszkolne. Kolejnym etapem poszerzania bazy oświatowej będzie rozbudowa szkoły nr 6, gdzie powstanie przedszkole i dodatkowe sale dydaktyczne. Ponadto nie zakończyliśmy jeszcze rozbudowy szkoły nr 1, gdzie pojawia się nowa hala sportowa, więc myślę, że te wszystkie elementy pozwolą na spokojne funkcjonowanie oświaty przez najbliższe pięć lat ze zmianowością na minimalnym poziomie.

Od dłuższego czasu mówi się o budowie nowej siedziby Szkoły Muzycznej. Kiedy ta inwestycja zacznie się urzeczywistniać?

– Myślę, że niedługo. Jest duża szansa, że szkoła zostanie zbudowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, dlatego wierzę, że moi następcy skutecznie będą zabiegać o szybką realizację. Pewnym utrudnieniem jest protest jednego z sąsiadów, co wiąże się z uruchomieniem odpowiedniej procedury. Być może bez takiej konieczności prace już by się rozpoczęły.

Planowaną inwestycją, o której swego czasu było głośno, jest również budowa zbiornika retencyjnego w Chlebni.

– Sytuacja idzie w lepszym kierunku mimo dotychczasowego, trwającego niemal dwa lata, procesu decyzyjnego w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. RDOŚ zapowiedział w ostatnim czasie wydanie pozytywnej decyzji środowiskowej, co umożliwi uzyskanie pozwolenia na budowę jeszcze w tym roku. Zależy nam na czasie, ponieważ został już ogłoszony program, z którego można pozyskać środki na budowę tego zbiornika. I zamierzamy się o nie ubiegać.

Za nami pierwszy pełny rok funkcjonowania Hali Widowiskowo-Sportowej CAiIS. Jak Pan ocenia działalność tego obiektu?

– Aby powiedzieć, czy jestem zadowolony czy nie, potrzebujemy jeszcze chwili, bo hala, choć jest użytkowana, to jeszcze nie jest w pełni wyposażona. Uruchomiliśmy niedawno salę do tenisa stołowego, która znakomicie się sprawdza podczas meczów Dartom Bogorii, rozstrzygnięty został przetarg na siłownię, natomiast wciąż jesteśmy przed ogłoszeniem przetargu na część gastronomiczną, która jest niezbędnym elementem tego obiektu. Brak zaplecza gastronomicznego negatywnie wpływa na funkcjonowanie hali. Na pewno jestem bardzo zadowolony z tego, że tę halę udało się zapełnić. Obiekt jest eksploatowany przez grodziskie kluby sportowe i zawsze są tam jakieś zajęcia. Iżo to chodziło! Natomiast na pewno są rezerwy do komercyjnego wykorzystania obiektu, ale z tym musimy jeszcze chwilę zaczekać. Aktualnie dokonujemy zakupu nagłośnienia oraz oświetlenia i jeśli chodzi o arenę główną, będziemy mieli komplet. Wierzę, że to spowoduje zwiększone zainteresowanie różnych firm wynajmujących halę na eventy.

Na grodziskim FB kilka tygodni temu pojawiła się informacja, że z Grodziska można dojechać pociągiem do Krakowa, Poznania, Wrocławia, a nawet Pragi. Ale... windy wciąż pozostają piętą achillesową dworca.

– To jest coś nieprawdopodobnego, że my przez tyle lat próbujemy się porozumieć w tej sprawie z koleją, bo te windy są własnością kolei, ale rzutują przede wszystkim na wizerunek miasta. Ostatnio odbyło się spotkanie, które ma być przełomowe i otrzymaliśmy zapewnienie, że windy zostaną przeprojektowane, a także gruntownie przebudowane i są na to środki. Wierzę, że niebawem dojdzie do realizacji tych zapewnień.

Ponieważ za chwilę zima, to dla ocieplenia klimatu powróćmy jeszcze do Festiwalu Kultur Świata, który odbył się w lipcu. Będzie kolejna edycja?

– Dzisiaj już mam na biurku propozycje zespołów, które będą występowały w Grodzisku. Za chwilę podpisujemy umowę, więc nieodwołalnie ta impreza będzie się odbywać w Grodzisku cyklicznie. Oczywiście przy współpracy z francuską gminą Port-sur-Saône, co pozwala na radykalne zmniejszenie kosztów tej widowiskowej imprezy. Na pewno musimy zrobić pewne zmiany w programie, bo jak pamiętamy, w tym roku zainteresowanie finałem było tak wielkie, że nie wszystkim chętnym udało się wejść do Hali Widowiskowo-Sportowej. Rezygnujemy też z części warszawskiej. Myślę, że w 2023 roku były trzy przeboje: otwarcie obwodnicy, Festiwal Kultur Świata i Jazz Mrowna Festiwal, zorganizowany w listopadzie przez Centrum Kultury, które zaprosiło muzyków jazzowych z najwyższej półki, reprezentujących różne muzyczne pokolenia.

A jaki rok 2023 był dla finansów gminnych? Gdy rozmawialiśmy rok temu, jak rzadko kiedy był Pan w tej kwestii daleki od optymizmu – na horyzoncie była redukcja inwestycji i poważne uciążliwości związane ze wzrostem kosztów energii.

– Podjęliśmy szereg działań oszczędnościowych, co przyczyniło się do zmniejszenia kosztów. Bardzo aktywnie – i co najważniejsze skutecznie – działaliśmy na polu pozyskiwania środków zewnętrznych. Aplikowaliśmy o środki z różnych źródeł – m.in. z funduszy narodowych, stabilne i wysokie pozostały wpływy z podatków od naszych mieszkańców. Bardzo dobrze poszła nam sprzedaż nieruchomości, a z tą częścią dochodów do budżetu zawsze wiąże się obawa, że jej nie zrealizujemy. Narzekanie na ten rok, byłoby więc grzechem. Wszystko, co zaplanowaliśmy zrobić, zrobiliśmy. Mamy niemal zakończoną budowę Hali CAiIS wraz z wyposażeniem, zaawansowaną budowę szkoły w Szczepnem, budowane są kolejne świetlice, więc rzeczywiście ten rok był znacznie lepszy niż się to zapowiadało. Na pewno pomogły różne mechanizmy osłonowe dla gmin, związane z kosztami energii. Naszym największym generatorem kosztów energii jest basen, ale ponieważ bardzo dużo ludzi korzysta z jego usług, mamy też określone wpływy. Oczywiście musimy dopłacać do basenu i innych obiektów sportowych, ale ponieważ one cieszą się dużym zainteresowaniem, ta dopłata nie jest duża.

Nie trzeba było zasypywać dziury budżetowej kredytami?

– Wręcz przeciwnie, od dwóch lat systematycznie zmniejszamy zadłużenie, w obecnym roku pozbyliśmy się ok. 12 mln zł długu, w następnym roku zmniejszymy go o kolejne kilka milionów. Chciałbym, by zadłużenie gminy na koniec przyszłego roku nie przekroczyło 27 proc. budżetu, co będzie bardzo bezpiecznym poziomem, bo próg dozwolonego zadłużenia to 60 proc. dochodów. Natomiast też nie ma powodu do demonizowania zadłużenia – ono jest naturalną konsekwencją aktywności inwestycyjnej gminy. Zapewniam, że po środki pochodzące z kredytów gmina zawsze sięgała z rozwagą i ostrożnością.

Jakie ma Pan plany na nadchodzący rok? Czego Panu życzyć?

– Zależy mi na płynnym przekazaniu władzy samorządowej. Mam nadzieję, że przekażę ją ekipie, z którą pracuję i staram się ją przygotować do dobrego zarządzania tą fajną gminą. Zamierzam kandydować do sejmiku wojewódzkiego, gdzie chcę dzielić się swoim doświadczeniem jako radny. Przyszedł czas emerytury. Bardzo chcę zająć się moim wnukiem, rodziną, moimi bliskimi, bo przez wiele lat miałem dla nich zbyt mało czasu. Taki mam plan, więc można mi życzyć, by ten plan wypalił.

Dziękuję za rozmowę.

fot. FB Grodzisk

Ranking z ideą

Grodzisk zajął drugie miejsce w kategorii gmin miejsko-wiejskich w III Rankingu Gmin Województwa Mazowieckiego, organizowanym przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej Centrum Mazowsze wraz z Urzędem Statystycznym w Warszawie. Uroczysta gala połączona z ogłoszeniem wyników i wręczeniem wyróżnień odbyła się 24 listopada. Jak informują organizatorzy rankingu, którego nasz miesięcznik jest jednym z patronów medialnych, przedsięwzięcie jest inicjatywą realizowaną od wielu lat przez regionalne Ośrodki Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego. Celem jest wyłonienie i promowanie gmin wyróżniających się pod względem rozwoju społeczno-gospodarczego. Idea rankingu to ocena samorządów przy pomocy zobiektywizowanych wskaźników ilościowych. Wśród tegorocznych zwycięzców poszczególnych kategorii znalazły się: gmina Michałowice, gmina Ożarów Mazowiecki i miasto Podkowa Leśna. Tytułem Lokomotywy została wyróżniona gmina Huszlew. Szczegóły można znaleźć w internecie pod adresem <https://frdl.mazowsze.pl/inicjatywy-1/ranking-gmin-województwa-mazowieckiego-1/o-rankingu>. ■ (kb)

Podziękowania

Pragnę podziękować konsultantowi firmy autoryzowanego punktu sprzedaży T-Mobile w Milanówku przy ul. Królewskiej 92, Panu Sławomirowi Nowokowskiemu za pomoc dn. 25.10.2023 r. w odzyskiwaniu wyszukiwarki google w moim telefonie. Spotkałam się tam z profesjonalistą i przychylnym klientom człowiekiem. Niestety z podobnym zaangażowaniem i życzliwością nie spotkałam się w salonie położonym najbliżej mojego miejsca zamieszkania.

Mieszkancka Grodziska Maz.
Elżbieta Łyszkowska

Żurawie Powiatu Grodzkiego 2023

Do 30 grudnia 2023 roku mieszkańcy powiatu grodzkiego mogą zgłaszać kandydatów do nagrody Żurawie Powiatu Grodzkiego. Z grona nominowanych kapituła wybierze i nagrodzi specjalnymi statuetkami i nagrodami w 5 kategoriach: Społecznik roku, Organizacja pozarządowa, Wolontariusz roku, Firma przyjazna społeczności lokalnej i Wydarzenie roku. Szczegóły i formularze na www.zurawie.org.pl

Znasz osobę, która bezinteresownie działa na rzecz innych, udziela się społecznie, wspiera społeczności lokalne, seniorów, dzieci lub walczy o ochronę środowiska? Kojarzysz wśród swoich znajomych wolontariuszy? Masz dobre doświadczenie we współpracy z firmą odpowiedzialną i zaangażowaną społecznie? A może uważasz, że któraś ze znanych Ci organizacji pozarządowych powinna zostać doceniona? **Zgłoś ich do piątej edycji nagrody. Termin nadsyłania zgłoszeń to 30 grudnia 2023.**

Żurawie Powiatu Grodzkiego to wyróżnienie, które ma na celu promocję aktywności obywatelskiej, docenienie liderów lokalnych i stojących za nimi organizacji, nagłaśnianie przykładów postaw społecznych oraz szerzenie wiedzy na temat społecznej odpowiedzialności biznesu. W ramach nagrody specjalnie powołana do tego kapituła (eksperti oraz wójtowie i burmistrzowie) w oparciu o nadesłane zgłoszenia oraz własną wiedzę i doświadczenie przyznaje nagrody i wyróżnienia w co najmniej 5 kategoriach.

– Przed nami piąta edycja nagrody i gali, która stała się prawdziwym świętem aktywności obywatelskiej i pozarządowej. Wydarzeniem, które pokazuje, że także w tych

dziwnych i trudnych czasach jest wiele osób firm i organizacji, które działają dla innych, poświęcają swój czas i energię, aby zostawić ten świat lepszym – mówi Daniel Prędkowicz, prezes Stowarzyszenia Europa i My.

Termin zgłaszania kandydatów upływa 30 grudnia 2023. Dokonać tego można na stronie www.zurawie.org.pl

Organizatorem plebiscytu jest Stowarzyszenie Europa i My. Patronat honorowy nad nagrodą objęli: Marszałek Województwa Mazowieckiego, Adam Struzik, Starosta Powiatu Grodzkiego, Marek Wieźbicki, Burmistrz Grodziska Mazowieckiego, Grzegorz Benedyckiński, Burmistrz Podkowy Leśnej, Artur Tusiński, Burmistrz Milanówka, Piotr Remiszewski, Wójt Żabiej Woli, Piotr Rybka, Wójt Baranowa, Agata Trzop-Szczypiorska, Wójt Jaktorowa, Rafał Drażkowski

OGŁOSZENIE

W stulecie radiostacji

O historii Polskiej Transatlantycznej Centrali Radiotelegraficznej, której stacja odbiorcza znajdowała się przed wojną w Grodzisku przy ul. Szkolnej, rozmawiali 30 listopada w Poczekalni PKP Stefan Wyszyński, autor publikacji poświęconych historii lokalnej, oraz Łukasz Nowacki, główny specjalista ds. historii i tradycji w Ośrodku Kultury. Uroczyste otwarcie radiostacji odbyło się 17 listopada 1921 roku z udziałem prezydenta Stanisława Wojciechowskiego i od

tego momentu Polska uzyskała możliwość bezpośredniej komunikacji z Nowym Jorkiem, znajdując się w światowej awangardzie łączności. O uzupełnienie opowieści poproszeni zostali obecni wśród uczestników Aurelia i Janusz Sobierajowie, Elżbieta Połanecka, Leszek Królikowski oraz burmistrz Grodziska w latach 1990-94 Euzebiusz Sowa, który z racji ogromnej wiedzy i doskonałej znajomości zagadnienia stał się jednym z bohaterów spotkania. ■ (kb)

fot. kb

Do zobaczenia przy innym ogniu...

Wspomnienie o podharczmistrz Basi Hołdzie

Basię poznałam w 1957 roku, kiedy w Grodzisku Maz. zaczęło się odtwarzać Harcerstwo. Była nauczycielką w Szkole nr 5 u Ludwika Bojarskiego. Starsi od nas szybko zgarnęli nas w szeregi zawiązującego się aktywu. Ci starsi to Jerzy Kowalczyk, Andrzej Siwiec, Zygmunt Bodych, Bogdan Kuciabiński, Jerzy i Andrzej Potyńscy, a my – to uczennice i uczniowie 9, 10 i 11 klas Liceum nr 10. Byliśmy wysłani na pierwszy chorałgwianny obóz w Muszakach – Basia była tam z nami. Po nim, już wyszkoleni, prowadziliśmy pierwszy hufcowy obóz w Wyrówce koło Inowłódza, a Basia była komendantką obozu żeńskiego. Potem już na innych obozach przemierzaliśmy z uczestnikami Gorce i Pieniny zdobywając Trzy Korony i wiele innych cudnych miejsc. Przyjaźń, którą wtedy nawiązałyśmy, trwała ponad 60 lat.

Basia była nauczycielką w grodziskich szkołach nr 5, 6 i 2. Potem objęła stanowisko inspektora oświaty, kultury i wychowania w naszym mieście. Byłam Jej

fot. arch. prywatne

zastępcą do spraw kultury i pracowałyśmy razem. Po przejściu na emeryturę była kierowniczką Biblioteki Pedagogicznej. Przez te wszystkie lata przyjaźniłyśmy się w gronie dawnych instruktorów harcerskich.

W 2007 roku, w 50. rocznicę obozu w Wyrówce (dziś jest tu szaniec Hubala), rozpoczęliśmy serię wyjazdów autokarowych w miejsca dawnych obozów harcerskich. Było tych wyjazdów 14 – 14 wy-

cieczek 5-dniowych w liczbie 40-50 osób. Basia uczestniczyła we wszystkich.

Była też z nami na „milanowskich koledowaniach” u nas, jak również na innych spotkaniach.

Basia pełniła wiele funkcji i zajmowała ważne stanowiska. Była ogromnie pracowita, sumienna, odpowiedzialna. Dużo wymagała od siebie, jak również innych pracowników i nauczycieli. Oceniała sprawiedliwie, choć nie raz szorstko.

Towarzyszyłam Jej w całym życiu i ostatniej chorobie też. W dniu Jej imienin, 4 grudnia po południu, od białostockiej rodziny Basi otrzymałam rozpaczliwy telefon: „Basia zmarła 15 minut temu”.

Pamiętajmy o tych, którzy dużo znaczyli w naszym życiu. Odwiedzimy Ją w lecie na białostockim cmentarzu.

„Przy innym ogniu w inną noc do zobaczenia znów”.

*W imieniu bliskich przyjaciół
Teresa Pacuła – harcmistrz*

Najlepszy coach z poczuciem humoru

Od kilku dni towarzyszy mi smutek z powodu śmierci Pani Basi Hołdy, osoby bliskiej mojemu sercu. To Ona 3 listopada 1989 roku przywitała mnie, jako nowego pracownika w gościnnych progach Biblioteki Pedagogicznej. Pani Basia serdecznie się mną opiekowała, wspierała w zdobyciu kwalifikacji niezbędnych do pracy w oświacie, uczyła sumiennego wykonywania bibliotecznych zadań. Jako starsza i bardziej doświadczona

Koleżanka udzielała mi cennych rad, tych życiowych i zawodowych. Dwie z nich są obecne w moich codziennych działaniach: „Nie opieraj się zmianom, bo nie będziesz miała wpływu na ich wprowadzenie” oraz „Tylko spokój może nas uratować”. Ona potrafiła pokierować człowiekiem jak najlepszy coach, chociaż w tamtych czasach takiej terminologii jak coaching, tutoring czy mentoring nie używano jeszcze w edu-

kacji. Wspominam Panią Basię nie tylko jako profesjonalistkę w pracy, ale też jako osobę z dużym poczuciem humoru i dystansem do siebie. Ostatni raz rozmawialiśmy 3 listopada i chociaż zmagaliśmy się z chorobą, pytała, co u mnie słychać, jak się czuję i jak sobie radzę w życiu. Cała Pani Basia...

*Sylvia Bąbik, kierownik Biblioteki
Pedagogicznej w Grodzisku Maz.*

*Z głębokim smutkiem
przyjęliśmy wiadomość o śmierci*

śp. Barbary Hołdy

*Kierownika i nauczyciela
Biblioteki Pedagogicznej,
a przede wszystkim Koleżanki
wspierającej nas swoim
doświadczeniem*

*Pracownicy
Biblioteki Pedagogicznej
w Grodzisku Maz.*

*Z wielkim smutkiem przyjęliśmy
wiadomość o śmierci*

śp. Barbary Hołdy

*wieloletniego nauczyciela
grodziskich szkół podstawowych
oraz Inspektora oświaty
w Gminie Grodzisk Mazowiecki.
Wyrazy głębokiego współczucia*

Rodzinie i Bliskim

*składają
Dyrektor i pracownicy
Biura Oświaty
Gminy Grodzisk Mazowiecki*

Żegnaj, dobry Kolego...

9 grudnia dotarła do nas wiadomość, że po ciężkiej chorobie zmarł nasz kolega Marcin Budziewski. „Budzik” – bo tak był nazywany w koleżeńskich kręgach – do zespołu Radia Bogoria dołączył w 2018 roku, z miejsca zdobywając sympatię swoim pozytyw-

fot. arch. Radia Bogoria

nym usposobieniem i poczuciem humoru. Ponieważ wcześniej nie miał doświadczenia radiowego, musiał przejść odpowiednie przeszkolenie, do czego podchodził z zapałem, ciesząc się z nowych umiejętności. Z wykształcenia ekonomista, swoje życie zawodowe związał z dziennikarstwem. Przez lata współpracował z przedstawicielami branży motoryzacyjnej, która była jego pasją. Interesował się również tematyką lokalną, co niegdyś zawiodło go do czasopisma „Wspólny Powiat”, a potem do Radia Bogoria. Z racji dziennikarskiego doświadczenia w periodykach nawiązał również współpracę z czasopismem „Bogoria”, gdzie także dał się poznać z jak najlepszej strony. Wciąż wierzyliśmy, że po pokonaniu problemów zdrowotnych wróci do nas w dobrej formie, gotów na kolejne wyzwania. Niestety, będziemy musieli radzić sobie bez „Budzika”...

Rodzinie składamy wyrazy głębokiego współczucia.

*Marek Karczewski,
redaktor naczelny Radia Bogoria
Krzysztof Bońkowski,
redaktor naczelny czasopisma „Bogoria”*

Od Antarktydy przez Himalaje do Kongo

Druga edycja Festiwalu Nauki i Pasji odbyła się w dniach 24-25 listopada w Mediatece i bogactwem propozycji mogła zadowolić najbardziej wymagających fanów gatunku. Przedsięwzięcie zorganizowane z inicjatywy Pawła i Joanny Szustakiewiczów z Fundacji W podróży ma na celu propagowanie aktywnego stylu życia, edukacji oraz rozwijania własnych zainteresowań.

Największą atrakcją imprezy były interaktywne wykłady prowadzone przez wybitnych podróżników, naukowców czy sportowców. Wśród prelegentów znalazły się takie tuzy, jak himalajski Krzysztof Wielicki i Dorota Samońko-Rasińska, archeologowie dr Wojciech Ejsmond i dr Michał Krause, polarnik Tomasz Wawrzyniak czy autorka bestsellerowych biografii Anna Kamińska, która przygodę z dziennikarstwem zaczęła w Radiu Bógoria.

Pomysł festiwalu zrodził się w sposób naturalny z działalności Fundacji W Podróży. Paweł i Joanna Szustakiewiczowie wraz z dziećmi zwiedzają najdalsze zakątki świata, od grobowców Majów po laoską dżunglę, a po powrocie z eskapad prowadzą zajęcia edukacyjne w szkołach czy bibliotekach oraz występują podczas imprez podróżniczych.

– W Polsce jest moda na festiwale podróżnicze. W związku z tym, że Grodzisk jest naszym rodzinnym miastem, a jako osoby, które trochę podróżują, występujemy na takich festiwalach, uznaliśmy, że zaprosimy przyjaciół podróżników do Grodziska – mówi Paweł Szustakiewicz.

Na aulę wykładową zaaranżowana została Mediateka, a prelekcje inspirowane były popularną za Atlantykiem formą TED, czyli konferencji popularno-naukowych funkcjonujących non-profit oraz skupiających prelegentów o ponadprzeciętnych doświadczeniach. Wykłady prowadzone są w sposób aktywny, angażujący, a czasem również humorystyczny, natomiast kluczowa jest zwięzła forma oraz płynące z nich przesłanie. Nie inaczej było podczas Festiwalu Nauki i Pasji.

– Festiwal zbudowany jest na kompetencjach związanych ze współpracą z ośrodkami naukowymi. Do pierwszej części festiwalu zaprosiliśmy naszych przyjaciół archeologów, paleontologów, polarników, ekspertów od zagrożonych gatunków, aby spotkali się z uczniami szkół. Natomiast w drugiej części zapraszamy osobistości, które mają gigantyczne osiągnięcia w himalaizmie, żeglarskim czy naukach – mówi Paweł Szustakiewicz.

Imprezie towarzyszyły również liczne wystawy i stoiska, jedno z nich zorganizowane zostało przez Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk. W punkcie edu-

kacyjnym można było obejrzeć film VR ze Spitsbergenu, zagrać w polarne koło fortuny czy ułożyć ogromne puzzle przedstawiające grootę lodowcową. Pracownicy instytutu prezentowali również kamienie i minerały zwiezione z obszarów, na których prowadzili swoje badania.

– W mojej pracy najfajniejsze jest przełamywanie stereotypu starego profesora w okularach, może z fajką i siedzącego za biurkiem. Jako archeolog czy geochemik odwiedzam miejsca, do których inni ludzie nie mają dostępu, a potem zamykam

się w laboratorium i analizuje skały – tak o swojej pracy badawczej opowiadała prof. Monika Kusiak. Podczas wystąpienia badaczka przybliżyła publiczności projekt „Poles Together”, w ramach którego za pomocą minerałów testuje się hipotezę istnienia archaicznego superkontynentu. Z tego powodu prace prowadzone są na terenie Grenlandii, Labradoru czy Antarktydy, gdzie znajduje się niezwykle rzadko odwiedzana stacja polarna. – Nasza stacja im. Dobrowolskiego jest znacznie starsza od aktualnie używanej stacji im. Arctowskiego. Dostęp do niej jest bardzo utrudniony, a placówka nadaje się do użytku tylko przez 2 miesiące w roku. Od lat 50. dotarły tam jedynie 4 ekspedycje, a jedną z nich byliśmy my. Można powiedzieć, że więcej osób dotarło na Mount Everest niż do tej stacji – mówiła prof. Monika Kusiak.

Wśród licznych prelekcji wielokrotnie pojawiał się temat spotkań z rdzennymi mieszkańcami egzotycznych terenów. Tym sposobem widzowie posłuchali opowieści Leszka Cichego o strażnikach kongijskiego rezerwatu goryli czy o chwilach grozy związanych z somalijskimi piratami, o których opowiadała żeglarka Joanna Pajkowska. O ludności inuickiej mówili również polarnicy, wspominając trudności w podróży przez lodowe pustynie czy konieczność posiadania broni z uwagi na niedźwiedzie.

– Inuici są bardzo odporni na ekstremalne warunki życia. Jak się jest w takiej wiosce, miasteczku, w którym żyje 200 osób, gdzie trzeba polować, wszędzie jest zimno i nieprzyjemnie, a jak nie przyleci samolot to 2 tygodnie nie będzie owoców czy warzyw, to jest bardzo trudne, ale bardzo ciekawe. Już Roald Amundsen uczył się od tych ludzi życia i przystosowania do zimna. Myślę, że moglibyśmy przed wyprawami nabyć trochę ich wiedzy. Najciekawsza rzecz jest taka, że tam nie ma żadnego problemu, ludzie są dobrzy i o siebie dbają, bo wiedzą, że jak gdzieś się kogoś zostawi, to kosztuje to życie – mówiła profesor Monika Kusiak.

Miarą sukcesu festiwalu mogą być entuzjastyczne komentarze, którymi w mediach społecznościowych dzielili się zarówno prelegenci, jak i uczestnicy.

■ Kacper Froń

W sali widowiskowej Centrum Kultury 14 listopada celebrowano Ogólnopolski Dzień Seniora. Z tej okazji zorganizowano wydarzenie, które dostarczyło zebranych wiele miłych przeżyć. Już samo rozbudowane oficjalne powitanie znajdujących się na sali seniorów było tego najlepszym dowodem.

Senior jest wartością

– Dzień seniora jest ważny, bo to okazja do zwrócenia uwagi na znaczenie seniorów w życiu społeczeństwa. My możemy bardzo wiele dać od siebie młodszemu pokoleniu i potrafimy wspaniale współpracować międzypokoleniowo. Bo senior jest wartością – podkreśla przewodnicząca Gminnej Rady Seniorów Lidia Abramczyk, która poprosiła o zabranie głosu starostę Marka Wieźbickiego, wiceburmistrza Tomasza Krupskiego i komendanta Straży Miejskiej Dariusza Zalesińskiego. Ze sceny popłynęły w kierunku seniorów życzenia zdrowia, wszelkiej pomyślności, rozpierającej energii, pogody ducha, niepodległości w sercu i niesłabnącej aktywności w życiu codziennym. Z kolei w stronę mówców podziękowania za dotychczasową współpracę skierowała przewodnicząca GRS,

która w imieniu tego gremium i wszystkich seniorów okolicznościowymi dyplomami uhonorowała również burmistrza Grzegorza Benedykcińskiego, przewodniczącą Rady Miejskiej Joannę Wróblewską wraz ze wszystkimi radnymi, dyrektora Ośrodka Kultury Pawła Twardocha oraz koordynatora SAS-u Marcina Mazura.

Po części oficjalnej za sprawą trójki artystów: Barbary Drożdżińskiej, Marka Ravskiego i Aurelii Sobczak publiczność wybrała się w muzyczną podróż i przeniosła się w czasie do zaczerpniętego świata przebojów XX-lecia międzywojennego. Po uruchomieniu muzycznego teleportera wybrzmiały piosenki, które widownia dobrze znała i chętnie sama śpiewała. – To są utwory niezapomniane, wręcz wiecznie żywe, dlatego seniorzy bardzo

się ucieszyli, że będą mogli ich wysłuchać. Tym bardziej że na scenie wykonywali je również seniorzy, profesjonalści w swym fachu, dając dowód wielkich umiejętności. W tamtym roku na tę okazję zrobiliśmy jeden koncert i wówczas pojawiło się duże niezadowolenie ze strony seniorów, bo nie każdemu udało się dostać bilet. Wobec tego tym razem postanowiliśmy zrobić podwójny koncert – mówiła Lidia Abramczyk.

Po pełnej gracji i elegancji uczcie duchowej na uczestników spotkania czekały jeszcze dwie niespodzianki. Pierwsza – słodka w postaci tortu dzieła Cukierni Edwarda Błaszczyka i druga – papierowa w formie Poradnika Grodzkiego Seniora.

■ Tekst i fot. Anna Redel

Wiadomości powiatowe

Nowa sala operacyjna w Szpitalu Zachodnim

W ramach istniejącego Bloku Operacyjnego w SPS Szpitalu Zachodnim im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim powstała nowa sala operacyjna. Wartość inwestycji to blisko 7 mln zł. Na jej wykonanie z budżetu Powiatu Grodzkiego przeznaczono kwotę ponad 3,5 mln zł. Pozostałe środki zostały pozyskane przez władze Powiatu ze źródeł zewnętrznych: 2,38 mln zł z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz 1 mln zł z budżetu Samorządu Województwa Mazowieckiego.

O przedsięwzięciu opowiedział pan Janusz Krawczyk, Kierownik Bloku Operacyjnego Szpitala Zachodniego.

Jakie wyposażenie znalazło się w nowej sali operacyjnej?

– Powstała sala najnowszej generacji. Znajduje się w niej kolumna chirurgiczna, kolumna anestezyjologiczna, lampy bardzo wysokiej klasy oraz monitor, na którym lekarz podczas zabiegu może sprawdzić dane pacjenta i jego badania, w tym tomografię komputerową. Zamontowano także nawiew laminarny nad pacjentem oraz klimatyzację. Jest to najnowocześniejszy sprzęt.

Jaki był cel zrealizowania tej inwestycji?

– Wybudowanie miało na celu zwiększenie dostępności do sal operacyjnych oraz zwiększenie liczby planowanych zabiegów. Naszym celem jest utrzymanie jak najwyższych standardów. Otwarcie tej sali operacyjnej pozwoli na wykonywanie rocznie około 1000–1200 dodatkowych zabiegów. Zmniejszy się kolejka, pacjenci będą krócej czekać na zabieg, co jest bardzo ważne. Prawdopodobnie będzie to sala chirurgii naczyniowej i urologii z zabiegami przeprowadzanymi laparoskopowo oraz metodą klasyczną.

Jakie są plany dalszego rozwoju bloku operacyjnego?

– Planujemy zakup albo wydzierżawienie na tę salę operacyjną robota do operacji da Vinci. Jest to nowoczesna technologia, z której będą korzystali głównie urodzycy i chirurdzy.

Ile obecnie jest przeprowadzanych operacji w Szpitalu Zachodnim?

– Obecnie w granicach 10–12 tys. operacji rocznie. Blok jest cały czas wykorzystywany – właściwie do maksimum. Zapotrzebowanie na zabiegi jest tak duże, dlatego że Szpital Zachodni jest bardzo dobrym szpitalem, przyjeżdżają do nas ludzie z całej Polski.

Warto podkreślić, że Powiat Grodzki co roku przeznacza znaczne środki finansowe na funkcjonowanie Szpitala Zachodniego. Władze Powiatu nieustannie wnioskują także o przyznanie dofinansowań z programów rządowych i samorządowych na realizację inwestycji zapewniających rozwój Szpitala. W tym roku zmodernizowano system instalacji gazów medycznych. Na ukończeniu jest także lądowisko dla helikopterów.

Starostwo Powiatu Grodzkiego

Choć mroźno to ciepło

– Ho, ho, ho! Ile tu was jest! I jaka bajeczna choinka! – zachwycił się św. Mikołaj, który przybył 3 grudnia przed Halę Widowiskowo-Sportową CAiS, zwabiony zapewne dziecięcymi głosami odliczającymi moment zapalenia lampek na drzewku, które wyrosło przed nowoczesnym obiektem.

W Grodzisku celebrowanie Mikołajek nie sprowadza się wyłącznie do odwiedzin gości specjalnego i choinki. – Impreza z roku na rok się rozrasta i rozbudowujemy program, wzbogacając go o kolejne elementy. Tym razem rozpoczęliśmy „Kryształową Królową Śniegu”, czyli spektaklem na podstawie baśni Hansa Christiana Andersena w wykonaniu Teatru PrymArt. Przez kilka godzin, zarówno w obu holach, jak i na płycie głównej na dzieci czekały różnego rodzaju atrakcje, m.in. warsztaty plastyczne i ekologiczne, aktywności sportowe, fotościanka, pokaz iluzji, szczudlarze, gorąca czekolada, pokaz mody Gwiazdy Dzieciom – wliczała bogatą ofertę Marta Kowalczyk z impresariatu Centrum Kultury.

Nie jest tajemnicą, że Grodziskie Mikołajki cieszą się zainteresowaniem, które wykracza poza granice naszej gminy. Jedną z głównych atrakcji, która pomimo mroźnej aury, jak magnes przyciągnęła naszych mieszkańców oraz osoby z bliższych i dalszych okolic, był

mikołajkowy pokaz ognio-wo-ledowy w wykonaniu artystów agencji eventowej Jo Art Show. – Nasza niesamowita zgraja wesołych elfów w dość specyficzny sposób zabrała wszystkich do Laponii. Do krainy św. Mikołaja dotarliśmy w rytmie muzyki, której towarzyszyły kolorowe światła, ogień i pirotechnika. Zaprosiliśmy zebranych do wspólnej zabawy, bo każdy – i mały, i duży zasługuje na odrobinę szczęścia, a my staraliśmy się zapewnić, nie tylko w przenośni, ale i dosłownie – ciepłą atmosferę – mówił Michał Nadolny, właściciel agencji.

Również w ciepłym tonie do zebranych przemówili burmistrz Grzegorz Benedyckiński i jego zastępcy: Tomasz Krupski i Norbert Cegliński, których tak samo jak św. Mikołaja zachwyciła liczba osób uczestniczących w tym przedświątecznym wydarzeniu.

■ Anna Redel

fol. M. Masalski

Nie dowierzali, że wygrali

Cztery szkoły podstawowe z gminy Grodzisk odpowiedziały na wystosowane przez Szkołę Podstawową w Szczęsnem zaproszenie do udziału w Międzyszkolnym Konkursie „Polska Niepodległa” i 16 listopada wydelegowały do Mediateki trzyosobowe reprezentacje z klas nauczania początkowego.

– Jesteśmy szkołą, która nie ma jeszcze starszych roczników, więc na razie konkurs zorganizowaliśmy dla klas 1-3. Chcieliśmy, aby dzieci nie tylko znały datę odzyskania przez Polskę niepodległości, ale przede wszystkim kojarzyły ją z radosnym świętowaniem. Dlatego uczniowie śpiewali piosenki, mówili wierszyki, a nawet zmierzali się ze słodką piernikową konkurencją, oczywiście w barwach biało-czerwonych – mówiła Ksenia Bukowska, dyrektor SP w Szczęsnem.

Oprócz niej w jury zasiadły kierownik grodziskiej Biblioteki Pedagogicznej Sylwia Bąbik i reprezentująca Hufiec ZHP Aurelia Sobieraj. Jurorki były pod wrażeniem wiedzy dzieci, świetnie przygotowanych przez rodziców i nauczycieli. Zgodnie z werdyktem wyróżnienia trafiły do SP nr 2 (opiekun: Małgorzata Zagajewska) oraz SP nr 5 (Renata Matusiak). Trzecie miejsce zajęła drużyna SP nr 1 (Irmina Dziekańska), drugie – zespół z SP w Szczęsnem (Marta Waremko-Wardzińska), zaś zwycięzcami zostali uczniowie SP w Izdebnie Kościelnym w składzie: Hanna Budny, Małgorzata Chomicka i Krzysztof Walczak. – Jesteśmy przeszczęśliwi i nie dowierzamy, że nam

się udało! Jestem bardzo dumna – mówiła Ewelina Pietraszek, która przygotowywała uczniów (na zdjęciu).

W czasie międzyszkolnej rywalizacji na sztalugach prezentowane były efekty przedkonkursowego zadania w postaci własnoręcznie wykonanych przez dzieci plakatów związanych z „Polską Niepodległą”. Konkurs honorowym patronatem objął Burmistrz Grodziska Mazowieckiego.

■ Tekst i fot. Anna Redel

BIBLIOTEKA

WESOŁYCH ŚWIĄT!

Cudownego czasu spędzonego w gronie najbliższych osób i realizacji marzeń w nadchodzącym roku, życzą

Dyrekcja i Pracownicy Biblioteki Publicznej Gminy Grodzisk Mazowiecki!

Na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia życzymy pięknych chwil roziskrzonych koleda oraz rodzinnej atmosfery pełnej ciepła, radości i bliskości zaś Nowy Rok 2024 niechaj przyniesie dni dające satysfakcję i codzienny uśmiech

Maciej Mański
Przewodniczący Zarządu

Magdalena Mamcarz
Członek Zarządu

Robert Kasinski
Członek Zarządu

wraz z Pracownikami Spółki

REKLAMA

Masz 40 lat lub więcej?

PROFILAKTYKA 40 PLUS

Pakiet nieodpłatnych badań diagnostycznych dla Polaków od 40. roku życia.

Możesz jednorazowo skorzystać z pakietu bezpłatnych badań diagnostycznych wykonywanych w wyznaczonych placówkach bez skierowania od lekarza.

JAK SKORZYSTAĆ Z BADAŃ?

1. Zaloguj się do Internetowego Konta Pacjenta (IKP) na stronie pacjent.gov.pl
2. Wypełnij Ankiety Profilaktyki 40 PLUS.
3. Po jej uzupełnieniu wygeneruj e-skierowanie na pakiet badań.*
4. Zgłoś się na badania w placówce, która realizuje program. Weź ze sobą dowód osobisty.
5. Wyniki badań otrzymasz na Internetowe Konto Pacjenta (IKP) lub w placówce, w której robiłeś badania.

Jeżeli nie korzystasz z IKP, możesz uzyskać e-skierowanie na pakiet badań za pośrednictwem infolinii Domowej Opieki Medycznej (DOM) pod nr tel. 22 735 39 53.

* generowanie e-skierowania przez system trwa do 2 dni roboczych

POLSKI ŁĄD

Międzyzdroje

NFZ

OGŁOSZENIE

Pomyśl, zanim klikniesz

„Zagrożenia w cyberprzestrzeni – chroń siebie i przedsiębiorstwo” – to temat kilkugodzinnego spotkania zorganizowanego z myślą o grodzkich przedsiębiorcach 23 listopada w Mediatece.

– To podsumowanie tegorocznej działalności Przedsiębiorczego Grodziska, w ramach której przeprowadziliśmy m.in. serię webinarów dotyczących wprowadzania firmy do przestrzeni wirtualnej. Ponieważ inicjatywa spotkała się z pozytywnym przyjęciem, a cyberbezpieczeństwo dotyczy wszystkich, zdecydowaliśmy się na stacjonarne spotkanie – mówił Tomasz Aleksandrak, kierownik referatu promocji gospodarczej w Urzędzie Miejskim w Grodzisku Mazowieckim. Frekwencja i zainteresowanie uczestników zdają się potwierdzać słuszność tej decyzji.

Przedstawiciel Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości w Warszawie

zaprezentował metody działania przestępców w cyberprzestrzeni oraz sposoby, jak się przed nimi ustrzec. Reprezentant departamentu usług cyfrowych opowiedział o bezpiecznych sposobach korzystania z aplikacji bankowych. Eksperti Krajowej Izby Rozliczeniowej podpowiedzieli, jak redukować obieg dokumentów papierowych oraz poinformowali o zaletach podpisu elektronicznego czy pieczęci elektronicznej.

– Najważniejszą zasadą w korzystaniu z internetu jest to, żebyśmy byli uważni, ostrożni i przed kliknięciem w cokolwiek na chwilę się zatrzymali. Przestępcy bazują na tym, że często działamy w pośpiechu

i pewne rzeczy wykonujemy automatycznie – radził Marek Grubka z PKO Banku Polskiego, którego grodziski oddział współorganizował spotkanie.

Urząd Miejski ma zamiar kontynuować podejmowanie tematyki związanej z funkcjonowaniem firm w internecie. – Staramy się przekazywać przedsiębiorcom rzetelne informacje, pogłębiać ich wiedzę i umożliwiać kontakt z fachowcami. W internecie drzemie ogromny potencjał, jeżeli chodzi o rozwój biznesu. Ludzie są tego świadomi, co pokazał szeroki przekrój uczestników spotkania: od jednoosobowych działalności po firmy z naszej strefy przemysłowej. Wszystkich zainteresowanych zapraszam na profil Przedsiębiorczy Grodzisk na Facebooku, gdzie na bieżąco publikowane są treści dotyczące CoWorku i prowadzonej przez nas działalności – podkreśla Tomasz Aleksandrak.

■ Tekst i fot. Anna Redel

Burmistrz Grodziska Mazowieckiego, Rada Miejska
oraz Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Szpital Zachodni im. św. Jana Pawła II
zapraszają na:

SOBOTY Z PROFILAKTYKĄ

BEZPŁATNE BADANIA W GODZ. 12.00 - 18.00

- DOPPLER – BADANIE PRZEPŁYWU KRWI W TĘNICACH KOŃCZYN DOLNYCH
- POMIAR CIŚNIENIA I STĘŻENIA GLUKOZY
- PORADY DIETETYKA
- KONSULTACJE Z RATOWNIKIEM MEDYCZNYM, POKAZ RESUSCYTACJI NA FANTOMACH
- PORADY REHABILITANTA

LOKALIZACJE I TERMINY 2024:

- OSIEDLE PIASKOWA, 13.01.24, PRZEDSZKOLE NR 4, UL. GÓRNA 12
- SZCZĘSNE, 3.02.24, ŚWIETLICA W SZCZĘSNEM, UL. ORLA 51
- CENTRUM, 17.02.24, SZKOŁA PODSTAWOWA NR 5, UL. LECHA ZONDKA 6
- OSIEDLE KOPERNIKA, 24.02.24, PRZEDSZKOLE NR 7, UL. M. KOPERNIKA 15
- NATOLIN, 2.03.24, ŚWIETLICA W NATOLINIE, NATOLIN 31
- OSIEDLE KOPERNIKA, 9.03.2024, SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2, UL. W. WESTFALA 3
- MOŚCISKA, 16.03.24, ŚWIETLICA W MOŚCISKACH, UL. PAWIA 33
- OSIEDLE KOPERNIKA, 23.03.24, PAWILON KULTURY, UL. W. WESTFALA 3

Badania przeznaczone są tylko dla mieszkańców Gminy Grodzisk Mazowiecki. W razie jakichkolwiek pytań jesteśmy do dyspozycji pod numerami tel.: 22 7555-146 wew.111 lub 22 724-34-35.

SZPITAL ZACHODNI
im. św. JANA PAWŁA II

Grodzisk
Mazowiecki

W Publicznym Ognisku Plastycznym im. Jana Skotnickiego tradycyjnie w grudniu odbyła się wystawa poplenerowa połączona z targami sztuki. Prezentowane obrazy są efektem letniego pleneru malarskiego „Krasnobród 2023”. Po raz drugi uczestnicy spotkali się w tym miejscu na plenerze. Jak zgodnie przyznali instruktorzy

Plener ponad wszystko

grodziskiego ogniska, warunki lokalowe były bardzo dobre, a wyżywienie jeszcze lepsze. Wszystko to zaowocowało ciekawymi pracami. Jednocześnie – jak powiedział Paweł Cabanowski – powrót po wielu latach do tego samego miejsca pozwala zaobserwować zmiany, jakie zaszły w krajobrazie, co dla malarzy ma kolosalne znaczenie.

– Pleneru nie można zastąpić fotografią. Adeptci sztuki, którzy uczą się malarstwa i jednocześnie podpierają się zdjęciem wykonanym telefonem, sami skazują się

na zagładę twórczą – uważa szef placówki Kuba Cwiczekowski. – Zdjęcie zwalnia twórcę z myślenia, to świętokradztwo. Na etapie poznawania powinniśmy bezpośrednio analizować kolor, przeżywać go, tworząc gamy kolorystyczne. Powinniśmy poszukiwać kompozycji i najlepszej formy, niekoniecznie zgodnej z rzeczywistością, a raczej z własną wizją – dodaje.

Przed świętami Bożego Narodzenia była więc okazja, aby kupić obrazy czy po prostu świąteczne ozdoby.

■ *Tekst i fot. Sławomir Sadowski*

Z Laponii do Szczęsnego

W tym roku św. Mikołaj peregrynacje po gminie Grodzisk rozpoczął wyjątkowo wcześnie i 2 grudnia odwiedził świetlicę w Szczęsnem, gdzie odbyła się Rodzinna Sobota Świąteczna połączona z Jarmarkiem Produktów Regionalnych.

– Imprezę organizujemy po raz drugi i mam nadzieję, że już na stałe wejdzie do kalendarza wydarzeń. W świetlicy przez pięć godzin można było skorzystać z rodzinnych warsztatów artystycznych, podczas których powstawały aniołki z czesanki, ozdabiano pierniki, malowano osłonki gipsowe i szopki z drewna, z czego korzystali i starsi, i młodszy uczestnicy. Dla osób dorosłych przygotowaliśmy warsztaty kosmetyków naturalnych, można było stworzyć własne balsamy w kostce, peelingi do ust, glicerynowe mydła z gąb-

ką czy perfumy – mówiła Agnieszka Wąsik, która w Ośrodku Kultury koordynuje działalność świetlic.

W plenerze na chętnych czekały warsztaty tworzenia kartek świątecznych, choinek z drewna oraz gwiazd z papieru, a także animacje i – oczywiście – św. Mikołaj. Podczas kiermaszu, na którym licznie reprezentowane były koła gospodyń wiejskich z Odrana-Woli, Szczęsnego, Mościsk, Janinowa i Kraśniczej Woli, można było nabyć ręcznie robione ozdoby oraz spróbować przysmaków lokalnej kuchni.

Akcentem muzycznym były koncerty grup wokalnych działających w świetlicach w Szczęsnem, Opytach i Mościskach pod kierunkiem Magdy Ostrowskiej, która wystąpiła również z własnym recitalem piosenek świątecznych. ■ (kb)

Dzień Misia Pluszowego odbył się 26 listopada w grodziskiej Mediatece. Wydarzenie skierowane było głównie do najmłodszych mieszkańców naszej gminy, choć w warsztatach plastycznych, prowadzonych przez instruktorów z Centrum Kultury, wraz z dziećmi tłumnie uczestniczyli też rodzice. W trakcie zajęć można było stworzyć różnorodne misie. Dzieci także same mogły zamienić się w niedźwiadki na stanowisku malowania buziek. Kolejnym punktem programu był koncert w wykonaniu

Miś w każdej postaci

uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Tadeusza Bairda w Grodzisku. Uczniowie w głównej mierze przygotowali, z pomocą nauczycieli, utwory muzyki klasycznej. Nie zabrakło także słodkości – młodym artystom wręczono czekoladowe misie. Zwieńczeniem pluszowego dnia był misiowy tort, przygotowany przez mistrza cukierniczego Edwarda Błaszczyka.

■ *Tekst i fot. Natalia Grudniewska*

Wszystkim klientom, przyjaciółom
oraz czytelnikom „Bogorii”
składamy życzenia spokojnych i radosnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz pomyślności i sukcesów
w Nowym 2024 Roku

Footem
GRODZISK MAZOWIECKI

RADIO BOGORIA
94,5 FM

Najświeższych informacji lokalnych słuchaj
o pełnych godzinach od 7.00 do 17.00
oraz w godz. 7.30, 8.30, 15.30 i 16.30

fot. M. Masalski (5)

Jazz szerszy niż Mrowna

Co prawda Grodzisk Mazowiecki to nie Nowy Orlean, a przez nasze miasto nie przepływa Missisipi tylko Mrowna, ale nie od dziś wiadomo, że muzyka jazzowa ma wiele nurtów, a Mrowna Jazz Festiwal, który odbywał się dniach 17-19 listopada, pokazał, że te nurty mogą się łączyć. I to w sposób fascynujący!

Przy bardzo dobrej frekwencji udało się zrealizować założenia festiwalu. Pierwszym z nich była integracja środowiska polskich wybitnych osobowości jazzu z muzykami młodymi, którzy mają już na koncie pierwsze sukcesy, ale dopiero wkraczają w szeroki nurt polskiego jazzu.

Włodzimierza Nahornego jeden z krytyków nazwał Chopinem Jazzu. Jest w tych słowach dużo prawdy, ponieważ jego muzyka to poezja i refleksja, które mają w sobie jakieś romantyczne i słowiańskie piętno. Jednocześnie Nahorny, jak powiedział kiedyś Jan Ptaszyn Wróblewski, jest jazzmanem nowoczesnym. Jego kompozycje mają nierzadko rozbudowaną formę, a ich stylistyka łączy jazz ze współczesną kameralistyką. Młode wilki reprezentowało natomiast trio pianisty Michała Salamona.

Historię polskiego jazzu tworzył człowiek renesansu, czyli Andrzej Dąbrowski. Artysta, dla którego dźwięk motoru brzmi jak muzyka. Jako perkusista występował w zespołach Andrzeja Kurylewicza, Andrzeja Trzaskowskiego czy wspomnianego wyżej Jana Ptaszyna Wróblewskiego. W 1969 roku na Jazz Jamboree po raz pierwszy wystąpił jako wokalista. Na grodziskiej scenie zaprezentował się w formacji Andrzej Dąbrowski & All Stars ze znakomitymi muzykami, których mieliśmy przyjemność wielokrotnie gościć: Robertem Majewskim (trąbka i flugelhorn), Henrykiem Miśkiewiczem (saksofon altowy), Grzegorzem Nagórskim (puzon), Andrzejem Jagodzińskim (fortepian), Adamem Cegielskim (kontrabas) i Marcinem Jahrem (perkusja). W przypadku Andrzeja Dąbrowskiego sprawdzają się słowa, że w muzyce jazzowej pojęcie młodości jest niezwykle pojemne. Na wieczornym koncercie wystąpił funkowy dobry duch, czyli Nick Sinkler z zespołem. Artysta od wielu lat mieszka w Polsce i nie boi się śpiewać po polsku, czego przykładem są „Brzydycy” z repertuaru Grażyny Łobaszewskiej oraz „Kochaj różnym być”.

fot. W. Wojciechowska(3)

Publiczności przypadł także do gustu występ młodego zespołu grającego fusion – Funky Bomba Trio Collective Project.

Drugim założeniem festiwalu było odwołanie hołdu polskim jazzmanom. Stało się tak za sprawą koncertu finałowego „Tribute To Polski Jazz”. Na repertuar złożyły się utwory polskiego jazzu elektrycznego z lat 70. i 80. ubiegłego wieku, takich kompozytorów jak Zbigniew Namysłowski, Jarosław Śmietana, Wojciech Karolak, Zbigniew Seifert czy z repertuaru String Connection w specjalnych aranżacjach. Zresztą czy może być lepszy wyraz uznania niż słowa jednego z młodych muzyków, który powiedział, że swój pierwszy kontakt z saksofonem tenorowym zawdzięcza J. Muniakowi i organizowanym przez niego koncertom w krakowskim jazz klubie „U Muniaka”?

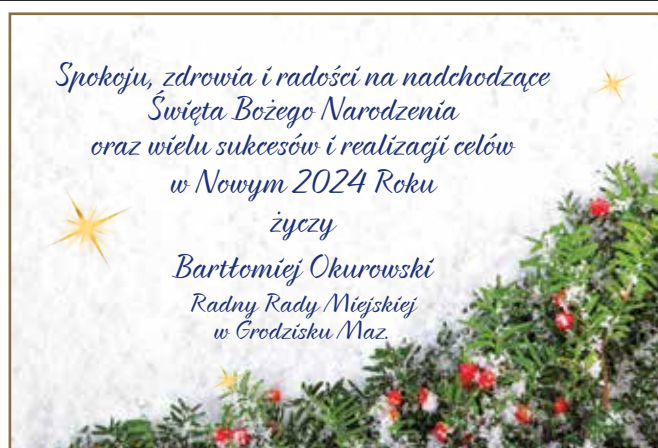
Trzecim założeniem Mrowna Jazz Festiwalu była promocja polskich producentów instrumentów perkusyjnych, bo jak powiedział dyrektor Centrum Kultury Paweł Twardoch, pod tym względem nie mamy się czego wstydzić. Nie trzeba koniecznie kupować sprzętu z zagranicy, aby mieć frajdę z grania. Dobrym przykładem jest firma Polmuz. Jej właściciel, architekt z wykształcenia Tomasz Stukan, przywrócił do życia markę, na której

uczyło się muzycznego rzemiosła wiele pokoleń polskich perkusistów. Dzisiaj Polmuz to już światowej klasy estetyka i jakość. Potwierdzają to zamówienia z filharmonii, wojska czy ze... służby więziennej. Wśród testujących możliwości instrumentów perkusyjnych byli muzycy grodziskich kapel. Nie zabrakło też burmistrza Grzegorza Benedyckińskiego.

W foyer Centrum Kultury można było oglądać wystawę okładek magazynu „Jazz Press”. Pamiętano też o zmarłym 30 października Aaronie Spearsie – jednym z najbardziej twórczych amerykańskich muzyków młodego pokolenia, który prowadził zajęcia w ramach odbywających się w Grodzisku klinik perkusyjnych.

■ Sławomir Sadowski

*Świąt Bożego Narodzenia pełnych pogody ducha,
zdrowego dystansu, uśmiechu, a także optymizmu
na Nowy 2024 Rok*

życzą

*Zarząd i pracownicy
Zakładu Gospodarki Komunalnej
w Grodzisku Maz. sp. z o.o.*

Sztuka dokumentacji

Z okazji 25. rocznicy śmierci Stefana Deptuszewskiego, urodzonego w 1912 roku w Jordanowicach wybitnego fotografika, Dworek Adama Chełmońskiego zorganizował wystawę zdjęć artysty, na którą złożyły się fotografie z prywatnych zbiorów jego przyjaciół – Aurelii i Janusza Sobierajów, wieloletnich animatorów życia kulturalnego i kustoszy miejskiej pamięci, wyróżnionych tytułem Honorowego Obywatela Grodziska Mazowieckiego, podobnie zresztą jak bohater wystawy.

– Stefana poznałem 61 lat temu podczas przygotowania wystawy o podobnej tematyce jak ta dzisiejsza: fotografia w służbie etnografii. On mnie nauczył, jak patrzeć na zdjęcie, jak opowiadać, jak wieszać, żeby ono grało. Zaraziłem się od niego zbieractwem świątków, był kolekcjonerem, dokumentalistą. Każdy wyjazd, każde zdjęcie, każda sprawa były opisane – wspominał Janusz Sobieraj, który podkreślał, że ze Stefanem Deptuszewskim łączyły go relacje niemal rodzinne. – Był to człowiek, który miał bardzo otwarte serce na to wszystko, co go otacza, na przyrodę, na ludzi – dodawała Aurelia Sobieraj.

Zaprezentowana w Dworku Adama Chełmońskiego ekspozycja pokazuje wszystkie te fragmenty twórczości, dzięki którym Stefan Deptuszewski zasłynął jako

niezrównany mistrz w wielu dziedzinach – był akredytowanym fotografem podczas Konkursów Chopinowskich, fotografował zabytki, sztukę, architekturę, przyrodę i ludzi, uwielbiał pejzaże tatrzańskie i nadbałtyckie, fascynowała go etnografia. Za osiągnięcia w fotografii etnograficznej w 1994 roku został uhonorowany Nagrodą Oskara Kolberga. Warto dodać, że tuż po wojnie dzięki współpracy z Główną Komisją Badania Zbrodni Hitlerowskich dokumentował zniszczenia Warszawy. Był też niezwykle aktywnym społecznikiem zaangażowanym w życie rodzinnego Grodziska, któremu zapewnił niezwykłą dokumentację fotograficzną z lat 60. i 70. Tuż po wojnie włączył się w działalność Stowarzyszenia Miłośników Sztuki w Grodzisku, prowadząc sekcję fotograficzną.

– Zdjęcia Stefana Deptuszewskiego mamy możliwość pokazać dzięki Aurelii i Januszowi Sobierajom, za co serdecznie dziękujemy. Jest mi niezmiernie miło, bo sama też dzięki wam poznaję kolejnego artystę grodziskiego, jesteście dla mnie przewodnikami po historii grodziskiej – mówiła Monika Samoraj, kierująca pracami działającego w strukturach Ośrodka Kultury Dworku Adama Chełmońskiego w Adamowie.

Po oficjalnym otwarciu wystawy kameralne spotkanie przybrało formę wspomnień, tę część wernisażu rozpoczął Lech Charewicz, fotografik, którego drogi zawodowe – i nie tylko – niejednokrotnie krzyżowały się ze ścieżkami Stefana Deptuszewskiego.

■ *Tekst i fot. Krzysztof Bońkowski*

Inne brzmienia, czyli Mięty Pole

Festiwal Mięty Pole to święto muzyki eksperymentującej i przestrzeń współbrzmienia różnych nurtów muzycznych. Do tego dochodzą warsztaty muzyczne oraz spotkania autorskie. Tak też było podczas tegorocznej, siódmej już edycji festiwalu.

Wrocławska Niezależna Scena Muzyczna zaprezentowała publikację „Antena Krzyku. Antologia 1986–1990”. To wyjątkowy album na temat szeroko pojętej muzyki niezależnej: punk, postpunk, awangarda, postrock, elektronika, noise, a czasem także jazz. Wydawnictwo zawiera informacje o początkach Anteny jako inicjatywy już w tamtych latach przełomowej, osobnej i międzynarodowej. Można w nim znaleźć m.in. siedem numerów artzina *Antena Krzyku*, archiwalne zdjęcia oraz teksty przypominające pierwsze wizyty w Polsce takich zespołów jak: Nomeansno, The Ex, De Kift, Verbal Assault, False Prophets czy Soulside.

Odbyło się spotkanie z Rafałem Książkiem – kronikarzem polskiego undergroundu i autorem książki „Śnialnia.

Śląski underground”. Książka nie dotyczy sceny muzycznej, tylko świata sztuk wizualnych. Tytułowa śnialnia to miejsce, w którym się śni, i przestrzeń, gdzie sny się urzeczywistniają. W latach sześćdziesiątych XX wieku malarze Urszula Broll, Antoni Halor, Zygmunt Stuchlik, Andrzej Urbanowicz i Henryk Waniek stworzyli przy ulicy Piastowskiej 1 w Katowicach legendarną Pracownię, która przetrwała sześć dekad. W Pracowni publikowano jedne z pierwszych w Polsce Ludowej samizdatów, stąd wyruszano w pionierskie psychodeliczne tripy, tutaj zaczął się polski buddyzm zen. Rozwinęła się wrażliwość, która pozwoliła spojrzeć na Śląsk i na Polskę w nowy sposób.

A muzyka podczas Festiwalu Mięty Pole to różne mikstury, takie jak zespół Kulku z Niemiec, który nawiązuje do

bogatej tradycji niemieckiej muzyki awangardowej i twórczości takich formacji jak Moondog, Neu! czy Can. Cechą charakterystyczną zespołu jest używanie szerokiej gamy instrumentów perkusyjnych na czele z kotłem. Litewska grupa Kanalizacja pokazała, że muzyk grający na tubie może zastąpić gitarzystę basowego, a saksofonista wokalistę. Zespół Manual For Errors w składzie Manilo Maresca – gitara, Giacomo Serino – trąbka oraz Riccardo Gambatesa – perkusja nie ma nic wspólnego z italo disco, to raczej parodia hard rocka. A już turecko-japoński duet BNSU to dźwięki, które wywracają mózg na lewą stronę. W tym kontekście dzieci z Grodziskiej Orkiestry Festiwalowej śpiewające „Balladę o Tolku Bananie” brzmią jak chóry anielskie.

■ *Tekst i fot. Sławomir Sadowski*

Polsat nie odwołał... świąt z Kevinem

Pamięć tę słynną aferę z 2010 roku, gdy telewizja Polsat postanowiła odejść od tradycji i nie wyemitować w Święta Bożego Narodzenia filmu „Kevin sam w domu”? Miało to być zerwanie z dziesięcioletnią tradycją i było podyktowane opiniami widzów znużonych stale i wciąż powtarzaną ramówką, która, jeśli miałyby kogokolwiek zaskoczyć, to tylko drogoców. Zresztą podobnie jak zaskoczenie drogoców, emisja popularnego „Kevin” w święta stała się internetowym żartem.

Jaki to przyniosło skutek? W internecie zawrzało! Okazało się, że wyśmiewane święta z Kevinem tak bardzo wrosły w tradycję, że Polacy nie wyobrażali sobie Bożego Narodzenia bez karpia, pierogów i małego amerykańskiego spryciarza.

Facebookowa akcja na rzecz przywrócenia Kevinu przyciągnęła blisko 50 tysięcy osób i przypominała, jaką moc mają narodowe zrywy. Skruszony Polsat przywrócił Kevinu do ramówki.

Tradycja trwa do dziś. Według komunikatu stacji „Kevin sam w domu” to film, bez którego zarówno polskie dzieci, jak i dorośli nie wyobrażają sobie Gwiazdki. Po raz pierwszy komedia rodzinna wyemitowana została ponad dwie dekady temu, w grudniu 2000 roku i pobiła rekord oglądalności: prawie 9 milionów widzów. Kevin jest królem świątecznego polsatowskiego repertuaru. W ubiegłym roku przyciągnął przed odbiorniki TV ponad 7 milionów widzów.

Jak donoszą internety, za trzydziestosekundowy spot reklamowy wyświetlony podczas filmu trzeba zapłacić nawet 80 tysięcy złotych. Oznacza to, że prosta historia bystrego ośmiolatka wojującego z gamoniowatymi zbierami przynosi stacji niemałe zyski. A jak wiemy, bloki reklamowe w Polsce trwają tyle, że zdążymy wyprowadzić na spacer psa, uciąć sobie drzemkę, a potem opracować plany wysadzenia w powietrze Kapitolu. Krótko mówiąc, trwają długo.

Jak wylczył humorystyczny portal Wiedza Bezżyteczna, będzie to szósta emisja „Kevinu” w tym roku na antenie głównego Polsatu. Oczywiście można się zżymać, jak telewizzowie z 2010 roku, że film znamy na pamięć i chętnie obejrzelibyśmy coś nowego.

Abstrahując od możliwych konsekwencji tego, że Polsat posłuchałby naszych skarg i zażaleń, warto zwrócić uwagę na fakt, że film ten od lat łączy pokolenia. Dlaczego by więc do tradycji zasiadania przy wigilijnym stole nie dodać jeszcze innego łączącego nas zwyczaju? Wspólnego oglądania kina rodzinnego, a może nawet konkursu, kto zapamiętał więcej powiedzonek z filmu. Nie każda tradycja musi mieć głęboki sens. Ważne, że zbliża i łączy.

Z okazji Świąt życzę Państwu spokoju i radości. I jeśli lubicie, to z klasyką kina rodzinnego w tle.

■ Katarzyna Kowalewska,
pisarka z Grodziska

Książki z dobrej półki

Weronika Oracka,
recenzentka książek
na Instagramie,
czyli @frelka_recenzuje

**Biblioteka
Publiczna**

Gminy Grodzisk Mazowiecki,
ul. 3 Maja 57, tel. 22 120 29 00

Mrok za drzwiami zamkniętymi na klucz

Ruth Ware jest jedną z tych autorek, które dzielą czytelników – jedni zachwycają się jej twórczością, drudzy nie mogą czytać jej książek, ponieważ zbyt szybko domyślają się zakończenia, a jeszcze innym nie odpowiada jej styl. Ilu ludzi, tyle opinii, co tylko powinno zachęcić do sięgnięcia po tytuły jej autorstwa. Książka „Pod kluczem” okazała się na tyle intrygująca, że wystarczył tylko jeden wieczór na jej przeczytanie.

Pewna oferta pracy w charakterze niani skłania Rowan do złożenia aplikacji. Gdy dziewczyna dostaje odpowiedź na swoje zgłoszenie, dowiaduje się, że wokół domu państwa Elincourtów krąży wiele przesądów dotyczących jego historii. Wiktoriański dom, zbudowany w pewnym oddaleniu od miasta, urządzony jest nowoczesnie, a w jego wnętrzach widać przepych. Rowan od razu czuje, że pragnie tej pracy, tego domu, pragnie być częścią tej idealnej rodziny. Nie wszystko jednak jest takie jak się wydaje.

Polecam wszystkim – miłośnikom gatunku, jak również tym, którzy nie przepadają za thrillerami psychologicznymi. „Pod kluczem” ma swój klimat, mroczny, ale nie jest to powieść epatująca przemocą. Jeśli chodzi o tę książkę Ruth Ware, mogę ją polecić bez wahania.

**Pedagogiczna
Biblioteka Wojewódzka**

Filia w Grodzisku Mazowieckim,
ul. 11 listopada 48, tel. 22 755 57 89

Dla cichych i wszystkich, chcących zrozumieć...

Liczbę introwertyków w społeczeństwie określa się nawet na 25-46 proc. populacji. Choć stereotyp introwertyka jest wszystkim dobrze znany – mówi się, że to samotnik z wyboru – Jennifer Granneman w swojej książce „Sekretne życie introwertyków” całkowicie go obala. Przekonuje czytelników, że introwertyzm nie jest czymś, co ogranicza czy wyklucza, lecz jest po prostu sposobem postrzegania świata. To książka, która wiele może wyjaśnić, nie tylko na temat osób z naszego otoczenia, ale również ukazać prawdę o nas samych. To skarbnica wiedzy o sposobach komunikacji, bez generalizowania. Wielu czytelników uważa, że „Sekretne życie introwertyków” odmieniło ich codzienność.

Autorka dzieli się swoimi doświadczeniami, ukazując naturę introwertyka we wszystkich sferach życia. Dzięki tym przemyśleniom introwertyk może poczuć się zrozumiany, a ekstrawertyk zrozumie niektóre zachowania osób mniej pewnych siebie. „Sekretne życie introwertyków” to również odpowiedzi na wiele pytań, które przed przeczytaniem tej książki, nawet nie przyszłyby nikomu do głowy.

Kiedy chodzenie to marzenie

Choroby nikt z nas sobie nie wybiera. Katarzyna Szymańska, 42-letnia mieszkanka Grodziska, też nie spodziewała się, że przyjdzie w jej życiu taki dzień, kiedy lekarze zdiagnozują u niej nowotwór złośliwy kości – szpiczaka mnogiego.

„Zaczęło się niewinnie...” – można przeczytać na stronie pomagam.pl/walcz-kasiu, gdzie prowadzona jest zbiórka środków na opłacenie kosztownej rehabilitacji, która ma pomóc pani Kasi wstać z wózka inwalidzkiego. Bo choć czterdziestodwulatka była poddawana cyklom chemii, co doprowadziło do uśpienia nowotworu, to cytując fragment opisu zbiórki: „nie wiem, ile mi jeszcze zostało czasu, kiedy mój Szpiczak się odezwie, ale wiem jedno – chcę wstać i pójść z dziećmi na spacer! O czym innym tak nie marzę”. Aby pomóc spełnić to marzenie, na Facebooku

powstał specjalny profil – również pod nazwą „Walcz Kasiu”, gdzie na bieżąco pojawiają się informacje dotyczące różnych działań podejmowanych na rzecz chorej mieszkanki Grodziska.

– Kasia, mimo że zmagą się z ciężkimi chorobami od ponad 5 lat, nawet w tych najbardziej skrajnych momentach nigdy nie straciła woli do walki, udowadniając, że można stracić wiele, ale nigdy nie powinno się tracić nadziei. Tym bardziej że ma wokół takich ludzi, dla których nie są rzeczy niemożliwe i którym należą się ogromne podziękowania, które ciężko jest

Marzenie to CHODZENIE WALCZ KASIU!

Cześć, jestem Kasią, mam 42 lata i mam 3 dzieci. Chodzę. Moją diagnozą było nowotwór złośliwy Szpiczak mnogi i osteoporoza w stopniu ciężkim. Słabemu tyłom, spóźniona i szczytnie pomagali lekarze i pielęgniarki. Tak odzyskałam moją siłę i zdrowie. Teraz chcę pomóc innym ludziom, którzy nie mają siły i odwagi wstąpić na swoje nogi. Chcę pomóc im przede wszystkim wstać. Uspokajam w tym celu swoje Rodziny. **ALE NIE PODDAM SIĘ I STANĘ NA NOGI!**

CEL ZBIÓRKA NA REHABILITACJĘ

Pomagam.pl
pomagam.pl/walcz-kasiu
Wesprzyj i wpłać teraz

siępomaga.pl
siępomaga.pl/katarzyna-szymanska
Wyślij sms na numer 73055 o kwocie 0,99 zł
Przelej 1,5 zł pod numer 405 00029464
Cel zbiórki: 0997109 Katarzyna

facebook.com/walczkasiu
#WalczKasiu #MarzenieToChodzenie

wyrazić choćby najpiękniejszymi słowami – podkreśla Artur Rutkowski, partner pani Kasi. ■ (ar)

Słowem widziane wybrzmiało w stolicy

fol. FB Mediateka

Jak informowaliśmy w poprzednim wydaniu, nasza koleżanka z Ośrodka Kultury Kinga Kunicka za swoją działalność na rzecz tworzenia kultury dostępnej dla środowiska osób niewidomych i niedowidzących została wyróżniona honorową statuetką przez grodzkie Stowarzyszenie 04-O. Okazuje się jednak, że aktywność w tworzeniu dostępnych przestrzeni kinowych w Grodzisku zyskała ponadlokalny

rozgłos, bowiem za inicjatywę „Słowem widziane”, w ramach której odbywają się seanse z audiodeskrypcją, pracująca na co dzień w Mediatece Kinga Kunicka została laureatką nagrody Mazowieckiego Programu Edukacji Kulturalnej 2023 za Lokalne Działania Twórcze.

– Przede wszystkim jestem zaskoczona. Klub filmowy działa w Grodzisku już od czterech lat i przez cały ten czas robiliśmy swoje, czyli spotykaliśmy się, oglądaliśmy filmy i rozmawialiśmy o nich. Największą nagrodą i satysfakcją z tej pracy było to, że środowisko osób z niepełnosprawnością wzroku chce się spotykać, że znajdując czas, żeby raz w miesiącu przyjść i spędzić z nami kilka godzin. Statuetka stowarzyszenia przyniosła mi ogromną radość, natomiast nagroda MPEK-u dała inny rodzaj satysfakcji. Bo to nobilitujące i dla mnie, i dla klubu, że ta inicjatywa została doceniona przez osoby z zewnątrz. Cały klub

filmowy cieszy się z tej nagrody, bo znów była okazja, żeby o dostępności kultury zrobiło się głośnie. Bardzo wierzę w to, że każde z działań, które jest podejmowane przez Ośrodek Kultury, Mediatekę i wiele innych działających w Grodzisku podmiotów, trochę przybliży nas do tego, że ten świat się zmienia. W formularzu do zgłoszeniowym było pytanie o to, co chciałbym zrobić dla społeczności osób niewidomych w najbliższym czasie. Napisałam, że marzę, by nasz klub nie był potrzebny, bo standardem będzie, że osoba z niepełnosprawnością wzroku będzie mogła pójść do ogólnodostępnego kina, poprosić o słuchawki i oglądać film wraz z innymi widzami w sali kinowej – mówi Kinga Kunicka, która nagrodę odebrała 1 grudnia podczas gali pięćciolecia Mazowieckiego Programu Edukacji Kulturalnej, zorganizowanej w Mazowieckim Instytucie Kultury.

■ Krzysztof Bońkowski

Związek Dużych Rodzin + Willa Radogoszcz = Rodzina Radogoszcz

Od nowego roku Związek Dużych Rodzin „Trzy Plus” będzie działał w dużej mierze w gościnnych murach Willi Radogoszcz. Dzięki współpracy z zespołem Willi Radogoszcz i Ośrodkiem Pomocy Społecznej będziemy tworzyć szeroką ofertę dla wszystkich rodzin z terenu naszej gminy. W planach mamy warsztaty wychowawcze dla rodziców, kursy komunikacji w parze, randki małżeńskie, klub mam, zajęcia dla kobiet w ciąży, warsztaty konstruktorskie

i wiele, wiele innych. Mamy świadomość, jak dużo wyzwań stoi przed rodzicami oraz jak bardzo potrzebują wsparcia na różnych etapach swojego rodzicielstwa, a także w rozwoju swoich relacji, dlatego chcemy, aby każdy rodzic i każda para czuli się zaproszeni i mile widziani na wszystkich wydarzeniach.

Wszelkie informacje o aktualnych wydarzeniach będą dostępne na profilu FB Willi Radogoszcz, stronie Centrum Kul-

tury oraz na plakatach i na stronie grodzisk.3plus.pl.

Pozdrawiamy serdecznie i do zobaczenia!
■ Izabela Żylińska, ZDR3+

Zdrowych, pogodnych i rodzinnych
Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego
Nowego 2024 Roku życzy wszystkim
Bardom i sympatykom naszego Stowarzyszenia
Lechosław Strug-Kwiatkowski
&
Bardowie Zachodniego Mazowsza

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia życzymy
wszystkim mieszkańcom naszej gminy wzrastania
we wzajemnej miłości i zrozumieniu oraz owocnego życia
w relacjach z najbliższymi i z wszystkimi, których spotykacie
na swojej drodze.

Grodzkie koło Związku Dużych Rodzin „Trzy Plus”

Młodzi o psychice młodych

30 listopada w grodzkiej Mediatece Młodzieżowa Grupa Konsultacyjna zorganizowała dla młodzieży z grodzkich szkół podstawowych forum na temat zdrowia psychicznego. Uczestnicy mogli uzyskać wiele wartościowych informacji, a wydarzenie trwało łącznie dwie i pół godziny i było podzielone na dwa panele.

Pierwszy panel dotyczył ogólnopolskich raportów na temat zdrowia psychicznego. Moderatorami byli Mateusz Kieszkowski wraz z Wiktoria Godlewską, których gośćmi byli Aleksandra Horoszko oraz Dominik Kuc. Uczestnicy wydarzenia poznali statystyki dotyczące psychologów i psychiatrów w Polsce.

Szacuje się, że jeden psycholog szkolny przypada na 785. uczniów, średni czas oczekiwania na wizytę u psychiatry dziecięcego to 238 dni, a zdarzyło się, że było to nawet 2341 dni za pośrednictwem NFZ. W Polsce jest 27 proc. braków w zatrudnieniu i 30,5 proc. nieobsadzonych etatów dla psychologów. Kolejnym ważnym punktem tej dyskusji był temat

internetu. Jak przekonywali prelegenci, internet to nie najlepsze miejsce do szukania pomocy.

– Przeglądałam TikToka i znalazłam poradnik, jak poprawnie się pociąć – mówiła Aleksandra. Samodiagnozowanie dla dzieci jest również niebezpieczne, bo zdarzały się przypadki, że dzieci czy młodzież same kupiły leki uspokajające i brały je bez niczyjej wiedzy. Pod koniec pierwszego panelu uczestnicy mieli okazję zadać pytania panelistom.

Część druga wydarzenia, którą prowadziły Zuzanna Lewandowska i Łucja Sopol, a ich gośćmi były Patrycja Kochan oraz Iwona Chorek, dotyczyła psychologii wśród młodzieży. Podczas tego panelu grodziska młodzież była świadkiem żywej dyskusji na temat psychologii wśród młodzieży oraz uzależnień występujących w tej grupie wiekowej. Na początku uczestnicy wydarzenia zdobyli wiedzę o tym, jaki wpływ miała pandemia COVID-19 na zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, skąd się biorą choroby

psychiczne, takie jak depresja, schizofrenia lub nerwica, oraz jak rozmawiać z rodzicami. Kolejnym tematem poruszonym w tej dyskusji były uzależnienia. Młodzi grodziszczanie dowiedzieli się, że uzależnić można się od wszystkiego, od zachowań i substancji, gdzie szukać pomocy w Grodzisku w przypadku uzależnienia oraz dlaczego nie warto próbować żadnych substancji uzależniających. Była również rozmowa o tym, dlaczego kawa jest o wiele zdrowsza od energetyków, pomijając kwestię ilości cukru. Pod koniec panelu młodzież również mogła zadawać pytania oraz otrzymywać wyczerpujące odpowiedzi od specjalistów. Dzięki tej wspaniałej inicjatywie Młodzieżowej Grupy Konsultacyjnej w Grodzisku Mazowieckim zwiększa się świadomość potencjalnych problemów oraz wiedza, co należy zrobić w sytuacjach krytycznych i gdzie szukać pomocy.

■ Łucja Sopol
Młodzieżowa Grupa Konsultacyjna

MATERIAL IMGK

WKD

Radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz wielu dobrych dni w 2024 roku życzy **Warszawska Kolej Dojazdowa**

REKLAMA

Opieka długoterminowa w Polsce – dzisiaj i jutro

To już V edycja ogólnopolskiej konferencji, zorganizowanej przez Koalicję „Na Pomoc Niesamodzielnym” w dniach 30 listopada – 1 grudnia w hotelu Novotel w Warszawie. Dodatkową wartością konferencji był jej format hybrydowy, łączący uczestnictwo stacjonarne i zdalne. W ten sposób w spotkaniu wzięło udział 700 osób z całej Polski.

Konferencję otworzyła Prezes Koalicji – pani Magdalena Osińska-Krzywik, witając panelistów oraz uczestników wydarzenia. Wprowadziła obecnych w klimat spotkania, informując, że konferencja odbędzie się w 6 panelach tematycznych, poświęconych różnym aspektom opieki długoterminowej w Polsce. Poinformowała także, że wiele osób będzie uczestniczyło w spotkaniu online, będą mieli możliwość zadawania pytań i interaktywnego głosowania po każdym panelu dyskusyjnym.

Merytoryczną część konferencji rozpoczął prof. Piotr Błędowski, dziekan Kolegium Ekonomiczno-Społecznego Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, moderator I panelu dyskusyjnego: – Polskie społeczeństwo się starzeje i ten trend będzie się pogłębiał.

Czy jesteśmy na to przygotowani? – mówił. Mamy coraz więcej osób starszych i niesamodzielnymi. Wzrost ich liczby powoduje, że zwiększa się popyt na świadczenia opieki długoterminowej, a jednocześnie zmniejszają się możliwości zaspokojenia tych potrzeb, bo na rynek pracy trafia coraz mniej profesjonalnych opiekunów.

Jak podkreślali uczestnicy I panelu dyskusyjnego, w opiece długoterminowej w Polsce występują braki kadrowe. Są to jednak problemy, z którymi boryka się cała Europa. W Polsce nie wynika to jedynie z sytuacji demograficznej, ale również – na co zwrócił uwagę prof. Piotr Błędowski – ze społecznego odbioru zawodów zapewniających taką opiekę, czynników ekonomicznych, braku infrastruktury i systemu.

Głos zabrała posłanka na Sejm RP, wiceprzewodnicząca sejmowej Komisji Polityki Senioralnej Marzena Okła-Drewnowicz. Powiedziała, że przez ostatnie dwie dekady bardzo mocno zarysował się w Polsce podział między polityką zdrowotną i społeczną. Jest to szczególnie odczuwalne na poziomie opieki domowej, która w ostatnich latach była wyraźnie dyskryminowana. Przez 8 lat nie było rozwiązań systemowych. Nowy parlament i w niedalekiej perspektywie nowy rząd RP, chcą wrócić do szerokiej konsultacji społecznych w tych sprawach. Według niej nie trzeba łączyć resortów, by skoordynować kwestie dotyczące opieki długoterminowej. Ważne jest natomiast to, by najpierw dokonać diagnozy sytuacji i na tej podstawie przygotować plan działania, zbudować system opieki senioralnej i długoterminowej.

Bez systemu nie da się zapewnić właściwej opieki nad seniorami – potwierdziła Iwona Kozłowska, posłanka na Sejm RP, członek

prezydium sejmowej Komisji Polityki Senioralnej, pełniąca przez wiele lat funkcję dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim. Szczególny akcent położyła na opiekę środowiskową i wsparcie seniorów, którzy są sprawni fizycznie, ale mają różnorodne problemy natury psychicznej, np. cierpią na depresję. Dodała, że istnieje potrzeba profesjonalnego przygotowania opiekunów do pełnienia tej roli, ponieważ zdarza się, że nie wiedzą nawet, jak zwracać się do swoich podopiecznych.

W panelu V o „centrach zdrowia 75 plus” mówiła prof. Ewa Marcinkowska-Suchowierska, członek Rady ds. Ochrony Zdrowia przy Prezydencie RP. Będą to miejsca służące seniorom 75+, którzy będą objęci kompleksową opieką. Centra będą miały trzy podstawowe elementy: poradnię konsultacyjną, zespół opieki dziennej, zespół opieki domowej. Kwalifikacje do centrów będą prowadzone przez lekarzy pierwszego kontaktu na podstawie badań diagnostycznych. Placówki mają powstać na poziomie powiatów. Zadania będą finansowane przez powiaty i dofinansowane z Funduszu Medycznego. Szacowana ich liczba to 300. Podstawą tworzenia centrów jest Ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o szczególnej opiece geriatrycznej. Zdaniem przedstawicielki Związku Powiatów Polskich Bernadety Skóbel ustawa jest niedopracowana i należy uzupełnić niektóre zapisy, jeśli chcemy ją wprowadzić w życie.

W panelach dyskusyjnych, oprócz przedstawicieli parlamentu, brały udział osoby reprezentujące resorty zdrowia oraz rodziny i polityki społecznej, samorządy terytorialne, domy pomocy społecznej, zakłady opiekuńczo-lecznicze, zakłady pielęgniarstwa opiekuńczego i inne podmioty zapewniające opiekę osobom starszym i niesamodzielnym.

Dużą wartością konferencji było wypracowanie wiążących wniosków, powstałych w czasie dyskusji panelowych i głosowań interaktywnych.

■ Teresa Gańko

Niech Święta Bożego Narodzenia
przyniosą Państwu radość,
pokój i wzajemną życzliwość.
Niechaj staną się źródłem
wzmacniania ducha, który pomoże
spełnić Państwa najskrytsze
marzenia w 2024 roku.

Tęgo życzy Zarząd PZERjI,
Oddział w Grodzisku Mazowieckim

ŻYCZENIA

MATERIAL GRS

ŻYCZENIA

Kto ma w pamięci ludzi tłoczących się przed świętami u wejścia do grodziskich piekarni: Bojewskiego, Dudzieca, Oplątka, kto ciekawym okiem spogląda na szyld „Stary Młyn” zdobiący wejście do jednego z miejscowych hoteli, ten zgodzi się, że warto opowiedzieć o tradycjach młynarskich i piekarniczych, z których słynęło nasze miasto.

Pracownicy piekarni Kazimierza Oplątka

Mistrz Ignacy Bojewski przed piekarnią „Pod kasztanem”, lata 30.

Święty Izydor patron Oplątka

Dawno, dawno temu na skutek starań Hieronima Okunia, kanonika plockiego i brata jego Wojciecha, kanonika wrocławskiego, król Zygmunt I Stary aktem wydanym w roku 1522 pozwolił wieś Grodziskiem zwaną zamienić na miasto, a te obdarzył prawem magdeburskim i nadał mu przywileje na organizację targu tygodniowego i dwóch jarmarków w roku. Dalszy rozwój Grodziska został jednak powstrzymany przez pożar, który strawił miejską zabudowę w 1540 r. Już pod koniec XVI wieku miasto podźwignęło się ze zgliszcz, co więcej stało się dzięki „znacznym targom na pszenicę” oraz pracującym w okolicy młynom sławnym w regionie ośrodkiem handlu zbożem i jego przemiału. Założony wówczas w Grodzisku cech młynarzy istniał przez kilka wieków i aż do 1866 r. kontrolował działalność młynów nie tylko na terenie powiatu błońskiego, do którego należało miasto, ale i warszawskiego. Był tedy Grodzisk matecznikiem i zagłębiem młynarzy, co nie powinno dziwić zważywszy na mnogość żyznych a urodzajnych ziem oraz bliskość rzek; te zaś nie były jak dziś szemrzącymi strugami, przeciwnie – toczącej wody głębokie i wartkie, bez wysiłku obracały młyńskie koła.

Młyn i krzyż

Na obrazie Pietera Bruegla „Droga krzyżowa”, namalowanym w 1564 r., nad przedstawionymi na płótnie wydarzeniami góruje postawiony na skale młyn, który jest łącznikiem między niebem a ziemią. Tam dokonuje się tajemnicza przemiana, nad którą czuwa młynarz – z góry, niczym Bóg, przypatrujący się poczynaniom ludzi. Mimo że grodziscy młynarze do boskich atrybutów z pewnością nie aspirowali, również chcieli mieć niebiosa po swojej stronie, zapewniając sobie przychylność sił natury, nad którymi władzę miał tylko Stwórca. Do tego celu potrzebowali możnego a podobnego sobie orędownika. Został nim św. Izydor Oracz, hiszpański rolnik kanonizowany w 1622 r., który miał cudowne wizje, a w czasie gdy modlił się na polu, w orce zastępowali go anieli. Bractwo młynarskie św. Izydora przetrwało w Grodzisku do 1695 r. Zadaniem jego oprócz religijnych obowiązków było restaurowanie kościoła i budynków plebańskich. Przedstawiciele młynarskich rodów, słynący z pobożności, nie odżegnywali się od hojnych donacji

na rzecz kościoła grodziskiego. I tak, zgodnie z inwentarzami parafialnymi, w 1708 r. Regina Młynarczanka z Kołaczka obraz NMP Łaskawej odnowić kazała. W XVIII w. proboszcz dostawał od młynarzy po korcu mąki żytniej i ćwierci warszawskiej pszennej na Wielkanoc, a prócz tego „na każde zawołanie mielono darmo co tylko chciał”.

Wiatr i woda

„Przecinające parafię rzeczulki dały pochop do rozwinięcia się młynarstwa nader licznie” – pisał ks. Bojanek. Rzeczywiście, tylko na rzece Pisi Tucznej pomiędzy Kukulówką a Jaktorowem działało siedem młynów, a miana niektórych wywiedzione od nazwiska właścicieli funkcjonują nadal: Makówka, Ogidel, Maruna, Kołaczek, Gacek. To samo powiedzieć można o meandrującej po zachodniej stronie miasta rzece Mrównie, zwanej dawniej Kurem. I tu pracowały młyny: Wyprys, Zalesie, Jordan (ob. Zapole), Dombrówka (Dąbrówka), Stary Młyn (Stare, ob. Adamowizna), Putki Młyn (Putka), Wólka Grodziska, Chlewnia (ob. Chlewnia), Thusty (ob. Thuste). Tam, gdzie nie stało wody, wznoszono wiatraki, a te w początkach XIX w. zaznaczone zostały na mapie okolic Grodziska w osadzie Zdżary (ob. Izdebnó Nowe), w Kraśniczej Woli i na terenie dóbr ziemskich Książenice. W 1914 r. młyny wiatrowe były we wsiach Thuste, Kozery, Kozerki, Szczęsne, Opypy, zaś w sąsiedztwie ówczesnego miasta – w Wólce Grodziskiej, w okolicach dzisiejszego skrzyżowania ulic Montwiłła i Spokojnej, a także w tzw. kolonii Grodzisk, to jest u zbiegu ulic Chrzanowskiej i Mostowej.

Para i prąd

W samym Grodzisku przy ul. Kolejowej (ob. 1 Maja) od 1899 r. działał młyn parowy Jana Haerberlega, napędzany „motorem parowym mocy 50 KM” i zatrudniający 10 robotników. W 1918 r. powstał młyn elektryczny Henryka Kwapisiewicza przy ul. Harcerskiej 11, reklamujący się dumnym hasłem „Pierwszy Młyn Motorowy”. Warto wspomnieć, że „motor” zainstalowany we młynie napędzał dynamomaszynę dostarczającą prąd do miejskiej sieci elektrycznej aż do czasu uruchomienia elektrowni w 1924 r. Przy ul. Radońskiej znajdowały się młyny Edwarda Szytkla i Przepiórkiewiczów (ten drugi okazał się

najdłużej funkcjonującym w mieście). Księga adresowa Polski z 1929 r. wymienia również młyny Domańskiego, Hładowskiego oraz młyn parowy Petscha.

Chleb i chałka

„Z tej mąki będzie chleb” – głosi porzekadło. Trudno wyobrazić sobie, aby mnogość młynów i liczba dostarczanych na grodziski rynek korców mąki – żytniej, razowej, pytłowej, pszennej, nie miała znaleźć odzwierciedlenia w rzemiośle piekarskim. W istocie kunszt piekarniczy miał się w mieście jak najlepiej, o czym świadczy ilość piekarni odnotowanych w Grodzisku w końcu lat 20. XX w. Było ich 16, większość prowadzona przez rzemieślników żydowskich, jak Flapan, Horn czy Kalisiak, którzy sukces komercyjny i szacunek klientów zawdzięczał znanym sobie recepturom i sposobom wypieku znakomitego chleba. „Podobno żydowscy piekarze znają rozmaite sekrety nadawania pieczywu niezrównanego smaku. Mówi się, że piekarze dodają do chlebowego ciasta mieloną cebulę, a do wypieku brązowych, jakby lakierowanych chałek używają ciemnego oleju z rzepaku...” – wspominała Krystyna Poraj, opisując grodziskie dzieciństwo przesycone zapachami i smakami tutejszych specjalów. W 1936 r. cech piekarzy chrześcijan zrzeszał 17 członków, którym przewodził mistrz Ignacy Bojewski, piekarzy żydowskich było wówczas 26. Jeszcze przed wybuchem wojny grono grodziskich piekarzy uzupełnili Antoni Dudziec i Kazimierz Oplątek, których nazwiska wraz z Bojewskim, Sodomą, Nowakiem stały się na lata synonimem najwyższej jakości i rzetelności w dostarczaniu „chleba naszego powszedniego”.

Warto na koniec wspomnieć o swoistych dynastiach zakładanych przez miejscowych młynarzy. Zgodnie bowiem z przysłowiem „Jak się żenić to równo – młynarz z młynarżówną” rodziny młynarskie wchodziły ze sobą w liczne koligacje, pozostawiając młyny, rzemiosło i jego tajemnice w rękach dziedziczących je krewnych. Dość wymienić rody Kwapisiewiczów czy Jadachowskich, po których śladem pozostają fundowane przez nich kapliczki rozsiane wokół Grodziska. Ale to już zupełnie inna historia.

Dziękuję Tadeuszowi Murzynowi za podzielenie się wiedzą i materiałami.

■ Łukasz Nowacki

Po prostu chcemy!

Z Pawłem Pieniążkiem, prezesem Uczniowskiego Klubu Sportowego Sparta, który w tym roku świętował jubileusz 20-lecia, rozmawiał Krzysztof Bońkowski.

Sparta wielu kojarzy się z II-ligową siatkówką mężczyzn. Ale aktywności klubu jest znacznie więcej – jesteście jedynym w gminie pełnowymiarowym klubem wielosekcyjnym.

– Dokładna liczba zawodników jest dość płynna, ale od lat to ponad pół tysiąca osób, trenujących w czterech sekcjach: pływacka – ok. 100 zawodników, łyżwiarstwo i rolki – ok. 120 osób, karate – ok. 80, a siatkówka ok. 300. Mamy 35 grup treningowych prowadzonych przez 17 trenerów. To fantastyczni ludzie, pedagodzy, wychowawcy, bardzo dobrze przygotowani merytorycznie i mentalnie, pracują z pasją i oprócz przekazywania wiedzy potrafią kształtować młode charaktery. W zdecydowanej większości są to mieszkańcy Grodziska lub okolic, mamy wśród nas wielu nauczycieli. Kadra szkoleniowa jest na pewno ogromną wartością Sparty.

Siatkówka jednak zajmuje szczególne miejsce w strukturze klubu?

– Na pewno wyróżnia się liczbą zawodników, a przede wszystkim drużynami seniorskimi – panowie grają w II lidze, a panie w I lidze mazowieckiej. Ale szczególne miejsce w klubie zajmuje dlatego, że od siatkówki wszystko się zaczęło. Tworzyliśmy grupę nauczycieli w Gimnazjum nr 3 na Zondka i chcieliśmy wyjść naprzeciw potrzebie ruchu dzieci i młodzieży, a przede wszystkim zagospodarowania ich czasu pozalekcyjnego. Początek lat dwutyśnych to były zupełnie inne czasy – nie było takiej oferty zajęć, nie było telefonów, więc dzieciaki albo siedziały w domach, albo wałęsały się po mieście. Pomyśleliśmy, że fajnie byłoby ich zainteresować sportem i zaczęliśmy razem z Mariuszem Smysłem organizować SKS-y pod kątem siatkówki. Okazało się, że za chwilę mieliśmy po 40 osób z każdego rocznika.

Od SKS-u do UKS-u droga nie taka bliska.

– Ale zupełnie naturalna. SKS-y robiliśmy pod kątem przygotowania do zawodów międzyszkolnych. Ale kiedy zobaczyliśmy, że to fajnie funkcjonuje, że są chętni, pomyśleliśmy, że potrzebujemy czegoś więcej niż tylko zawody międzyszkolne, które są raz-dwa razy do roku. A żeby grać w rozgrywkach, trzeba stworzyć klub i zgłosić się do rozgrywek. I tak doszło do powstania UKS Sparta. Prezesem został Mariusz Smysło, ja wiceprezesem, a sekretarzem Tomek Basiak, nauczyciel historii, już wtedy bardzo znana postać w świecie karate. Dzięki niemu Sparta od razu miała dwie sekcje, bo zajął się organizacją sekcji karate kyokushin. Zresztą to właśnie dzięki karate po raz pierwszy zrobiło się o nas

głośno, bo jako klub zorganizowaliśmy Matshushima Cup, na który do hali na Westfala przyjechało kilkanaście reprezentacji narodowych z kilku kontynentów. Zawsze podkreślam, że otrzymaliśmy ogromne wsparcie ze strony dyrekcji gimnazjum. Pani dyrektor Małgorzata Okurowska bardzo życzliwie odnosiła się do naszych pomysłów, a szkoła przy Zondka – dziś już nie Gimnazjum nr 3 tylko Szkoła Podstawowa nr 5 – nadal jest naszym matczynikiem.

Sekcja pływacka też wypłynęła ze szkoły?

– Akurat nie. Wówczas basen miał już bardzo rozwiniętą działalność, pojawiły się zajęcia pływackie i ludzie, którzy to prowadzili, doszli do tego samego punktu, jak my z SKS-ami – żeby dalej się rozwijać konieczna była rywalizacja z innymi. A do tego niezbędna była formalizacja działalności. I w ten sposób zgłosili się do nas pływacy z pomysłem powołania sekcji. Obecnie prowadzi ją Piotr Laskowski, medalista Mistrzostw Polski w pływaniu, świetny nauczyciel i trener, który wyławia perełki i gdy dostrzeże potencjał na sukces, kieruje do zaprzyjaźnionych klubów w Warszawie lub Pruszkowie, które są nastawione na wyczyn. Bo pływanie to jest ciężki temat. Trzeba trenować po dwa razy dziennie od trzeciej-czwartej klasy. My nie bardzo mieliśmy na to warunki, więc postawiliśmy na masowość, a jednostkom szczególnie uzdolnionym staramy się pomóc w znalezieniu odpowiedniego miejsca do rozwoju talentu. I mamy wśród wychowanków mistrzów Polski.

Sekcja pływacka powstała, bo w Grodzisku był basen, ale... jakim cudem powstała sekcja łyżwiarska?

– To nie cud, tylko Sławek Chmura, swego czasu najlepszy polski panczenista, olimpijczyk, który w 2013 roku zgłosił się do mnie i powiedział, że kończy karierę zawodniczą i chciałby przekazać swoją wiedzę młodzieży. Ponieważ w okolicy nie ma lodowiska, to pomysł był taki, by w miesiącach cieplejszych trenować na rolkach, a zimą na Stegnach. I to był strzał w dziesiątkę, bo okazało się, że co druga dziewczynka w Grodzisku ma rolki, na których chce jeździć, a osoba Sławka Chmury, jego zaangażowanie, charakter, wiedza, stały się magnesem, i motorem napędowym do pracy. Mamy bardzo dużo chętnych i bardzo dużo sukcesów, bo niemal co tydzień zawodnicy przywożą medale z różnych zawodów.

To też najbardziej utytułowana sekcja... Dzięki Luizie Złotkowskiej, naszej medalistce olimpijskiej.

fol. arch. prywatne

– Co prawda medale olimpijskie zdobywała, jeszcze zanim została zawodniczką UKS Sparta, ale w Pjongczangu startowała w naszych barwach, a w pierwszym roku naszej współpracy została pięciokrotną mistrzynią Polski. Chociaż to nie jest nasza wychowanka, bo klub powstał dużo później, zawsze nas wspiera. Przyciąga młodych ludzi pokazując, że warto poświęcać czas wolny na treningi i wyrzeczenia. Jak czasami jeżdżę z nimi na Stegny, to nie mogę wyjść z podziwu, że temperatura -8, wiatr, a oni są szczęśliwi, że jeżdżą na łyżwach.

Wróćmy jeszcze na koniec do siatkówki – jak to się stało, że uczniowski klub dorobił się drużyny seniorów, grającej na szczeblu centralnym?

– Siatkówka bardzo się rozwinęła, dołączył do nas Piotrek Szmaus i zaczęliśmy pracę już z dziećmi z 4-5 klasy szkoły podstawowej. A drużyna seniorów powstała w sposób naturalny – nasi chłopcy kończyli wiek juniora i powiedzieli, że chcą grać dalej. Zaproponowałem dołączenie do składu kilku chłopaków wyróżniających się w rozgrywkach Grodziskiej Amatorskiej Ligi Siatkówki i... przystąpiliśmy do gry w czwartej lidze, z której już w pierwszym sezonie awansowaliśmy do III ligi, gdzie spędziliśmy kilka sezonów, raczej bez wielkich widowisk na awans. To się zmieniło, gdy dołączył do nas Grzegorz Szumielewicz, zawodnik z doświadczeniem w Plus Lidze, którego poznaliśmy przy okazji kontaktów z Weiz, gdzie akurat grał. Okazało się, że z takim zawodnikiem w składzie jesteśmy w stanie wywalczyć awans do II ligi.

Od kilku sezonów aspiracje są jednak wyższe i celujecie w I ligę.

– Dla tej wspaniałej grodziskiej publiczności chcemy bić się o jak najwyższe cele, ale nie czujemy żadnej presji, że musimy. Po prostu chcemy!

Dziękuję za rozmowę.

Mistrzowie jesieni na M4

Fantastyczną końcówkę rundy jesiennej, a zarazem początek wiosennej, bowiem pierwsza jej kolejka rozegrana została awansem w listopadzie, zanotowali piłkarze Pogoni Grodzisk. Podopieczni trenera Marcina Sasala najpierw przed własną publicznością rozgromili w Święto Niepodległości Piłkę Białobrzegi, następnie zdemolowali na wyjeździe Unię Skierniewice, by w pierwszym spotkaniu rundy rewanżowej pewnie pokonać w Tomaszowie Mazowieckim miejscową Lechię. Trzy zwycięstwa, przy bilansie bramkowym 15:2, nie tylko robią wrażenie, ale i pozwoliły naszemu klubowi zapewnić sobie tytuł mistrza jesieni. Żałować tylko należy, że w rozgrywkach czeka nas teraz przerwa, ponieważ forma naszego zespołu bardzo mocno poszła w górę. Pogon Grodzisk w swojej trzecioligowej grupie z 38 pkt zajmuje pierwsze miejsce, wyprzedzając głównych, przedsezonowych faworytów. Tuż za naszymi plecami z tą samą liczbą punktów są rezerwy Legii W-wa, zaś trzeci w tabeli GKS Bełchatów traci do Pogoni za ledwie dwa oczka. Nie można też zapominać o Pelikanie Łowicz (33 pkt) i Świcie Nowy Dwór Maz. (32), które też nie powiedziały jeszcze ostatniego słowa. Runda wiosenna zapowiada się na bardzo ciężką, ale też niezwykle ciekawą.

Pogon – Piłca Białobrzegi (d) 6:0 ⚽
Kacper Sommerfeld – 6, 16, Ołeksij Zinkevych – 49, 61, Kamil Odolak – 67, Jakub Lis – 77

Pogon: Sydorenko, Niski, Łoś, Gajgier, Skowroński, Imiołek (82' Przemysław Karolak), Dias (65' Odolak), Sommerfeld (75' Żurawski), Winiarski (65' Mazur), Zinkevych, Gedek (75' Lis).

Świetny mecz w wykonaniu naszych piłkarzy. Wprawdzie rywal to ostatni zespół w tabeli, ale dwa tygodnie wcześniej potrafił wygrać w Tomaszowie Maz. z ówczesnym liderem – Lechią. Więc taka słaba ta Piłca nie jest. Dublety w tym spotkaniu zanotowali Sommerfeld i Zinkevych, choć ten drugi, gdyby wykorzystał rzut karny, miałby na koncie hat-trick. Swoją kolejną bramkę zdobył Odolak, a debiutanckie trafienie w naszych barwach stało się udziałem Lisa. Cichym bohaterem tego meczu był Nikodem Niski, który był nie do powstrzymania dla gości i zanotował trzy asysty. Po tym meczu Pogon wskoczyła na pozycję wicelidera ze stratą 1 pkt do GKS-u Bełchatów.

Pogon – Unia Skierniewice (w) 7:2 ⚽
Dominik Gedek – 35, 66, Kamil Odolak – 77 k., 90, Ołeksij Zinkevych – 8, Nikodem Niski – 16, Aleksander Gajgier – 22

Pogon: Sydorenko, ApolinarSKI (80' Imiołek), Łoś, Gajgier, Skowroński, Niski, Dias (85' Żurawski), Sommerfeld, Jaroń (66' Mazur), Zinkevych (80' Lis), Gedek (66' Odolak).

Chyba najlepszy mecz Pogoni w rundzie jesiennej. Unia to czołowy zespół ligi, w dodatku opromieniona dwoma ostatnimi zwycięstwami 4:0, w tym wyjazdowym nad ówczesnym liderem Lechią Tomaszów Maz. Tym razem to nasza drużyna prowadziła 4:0 i to już po 35 minutach, grając przez całe spotkanie

wręcz koncertowo. Trudno kogoś szczególnie wyróżnić, bo na olbrzymie brawa zasłużyli wszyscy nasi piłkarze. W tym samym czasie rezerwy Legii, naszpikowane zawodnikami z pierwszej drużyny, gromiły 6:0 lidera z Bełchatowa i stało się jasne, że nasza Pogon została mistrzem jesieni.

Pogon – Lechia Tomaszów Maz. (w) 2:0 ⚽
samobójcza – 56, Aleksander Gajgier – 67
■ Gajgier

Pogon: Sydorenko, ApolinarSKI (87' Lis), Łoś, Gajgier, Skowroński, Niski, Dias (74' Mazur), Sommerfeld, Jaroń (74' Imiołek), Zinkevych (87' Winiarski), Gedek (46' Odolak).

W pierwszym meczu rundy wiosennej Pogon mierzyła się na wyjeździe z Lechią Tomaszów Maz., z którą przegrała u siebie na inaugurację sezonu 0:1. Gospodarze, którzy przez większą część bieżących rozgrywek byli liderem, pod koniec rundy przeżywali kryzys, dlatego bardzo chcieli się przełamać w tym niezwykle ważnym dla układu górnej części tabeli meczu. Jednak to Pogon od początku spotkania dyktowała warunki gry, a bramki dla niej były tylko kwestią czasu. W II połowie wreszcie padły. Najpierw, zawodnik gospodarzy, przy dużej udziale ApolinarSKiego i Odolaka, skierował piłkę do własnej bramki, a następnie Aleksander Gajgier podwyższył na 2:0, ustalając tym samym rezultat. Cichym bohaterem naszej drużyny był Dmytro Sydorenko, który nie tylko pewnie interweniował w całym meczu, ale też w doliczonym czasie gry obronił rzut karny.

■ Michał Śliwiński

Dystans do odrobienia

W ostatnim w rundzie jesiennej meczu na własnym boisku Chlebnia po dwóch golach Łukasza Gwardia oraz po bramkach Jakuba Szymańskiego i Damiana Warmiaka pokonała Watrę Mrozy 4:1. Ostatni, wyjazdowy pojedynek z LKS-em Promna nie doszedł do skutku z powodu pierwszych opadów śniegu, które uniemożliwiły grę na boisku gospodarzy, dlatego zostanie rozegrany wiosną. Tym samym podopieczni trenera Tomasza Feliksiaka zakończyli rundę jesienną na 6 miejscu z 25 pkt na koncie. Do liderującego Tygrysa Huta Mińska Chlebnia traci 8 pkt, ale już do drugiej pozycji, któ-

ra też daje awans do IV ligi – tylko 6, co nie jest dystansem nie do odrobienia, zwłaszcza że rezerwy Radomiaka, które ją aktualnie zajmują, mają rozegrany jeden mecz więcej. W dodatku wiosną przyjadą na Chlebnię, a tu ciężko o punkty.

Warto wspomnieć, że prezes klubu Sławomir Jackowski otrzymał nominację do tytułu Sportowej Postaci Roku na piłkarskim Mazowszu. Wprawdzie ostatecznie wyróżnienie to otrzymał prezes MKS Małkinia, ale i tak szefowi Chlebnia należą się olbrzymie brawa, choćby za to, że jego ciężka, codzienna praca została zauważona i doceniona. ■ (mś)

Najlepsza w historii

Znakomicie zakończyli rundę jesienną piłkarze rezerw Pogoni Grodzisk, odnosząc dwa zwycięstwa na własnym boisku. Najpierw podopieczni trenera Macieja Przybylskiego po голу Bartłomieja Nowaka pokonali 1:0 Championa W-wa (d), a następnie rozgromili 7:2 Rysia Laski (d) po dwóch trafieniach Antoniego Sidora oraz po golach Karola Gadziły, Przemysława Karolaka, Dawida Chlebowskiego, Michała Wójcickiego i wspomnianego wcześniej Nowaka. Była to najlepsza runda w wykonaniu piłkarzy drugiego zespołu Pogoni w historii ich występów na poziomie ligi okręgowej. Dość powiedzieć, że zdobyli w niej 32 pkt, na które złożyło się 10 zwycięstw, 2 remisy i 3 porażki, przy stosunku bramek 49:27. Na dziś daje to 3 miejsce, ze stratą 2 pkt do

Naprzodu Zielonki, który ma jednak jeden mecz rozegrany mniej. Drugie miejsce daje prawo gry w barażach o V ligę. Warto dodać, że w szeregach Pogoni II wystąpiło jesienią aż 42 zawodników, w zdecydowanej większości wychowanków klubu, na ogół o statusie młodzieżowca. Trener Przybylski, który oprócz bardzo dobrego wyniku z drugą drużyną Pogoni, zanotował jednocześnie znakomity wynik z juniorami grodzkiego klubu, awansując do Ekstraligi, czyli najwyższej klasy rozgrywkowej na Mazowszu, niestety opuszcza swój rodzinny klub i prawdopodobnie rozpocznie od nowej rundy pracę na wyższym poziomie niż liga okręgowa. Wielkie dzięki za te lata spędzone w grodzkim klubie i kawał dobrze wykonanej pracy. ■ (mś)

Idealnie zrównoważone

Mocnym akcentem zakończyły rundę jesienną piłkarki Mazovii Grodzisk, pokonując na własnym boisku w zaległym spotkaniu plasującego się na trzeciej pozycji w tabeli Mustanga Wielgie 3:1. Bramki w tym pojedynku zdobyły Katarzyna Szubińska, Julia Mońka i Marianna Zalewska. Dzięki skutecznemu finiszowi podopieczni trenera Grzegorza Kwasiżura dokonali znacznego awansu w IV lidze mazowieckiej, bowiem z przedostatniego 8 miejsca, z dorobkiem 11 pkt, wskoczyły na czwartą lokatę. Bilans naszych piłkarek w rundzie jesiennej jest idealnie równy, bowiem składa się z 3 zwycięstw, 2 porażek i 3 remisów, przy bilansie bramkowym 17:17. ■ (mś)

Szlify najważniejsze

Rezerwy Chlebnie nieudanie zakończyły rundę jesienną, ulegając na własnym boisku zajmującym przedostatnią pozycję Błękitnym Korytów 0:2. Tym samym podopieczni trenera Pawła Żeglińskiego po jesieni uplasowali się na 6 miejscu w tabeli grupy IV A-klasy, mając na koncie 18 pkt zdobytych w 13 meczach. Bilans 5 zwycięstw, 3 remisów i 5 porażek, przy stosunku bramek 29:26, pokazuje, że drużyna ta jest typowym średniakiem ligi, nie mającym szans na awans, ale też raczej spokojnym jeśli chodzi o utrzymanie. Cieszy fakt, że spora liczba klubowych wychowanków zdobywa pierwsze szlify w piłce seniorskiej. I chyba na tym poziomie to jest rzecz najważniejsza. ■ (mś)

Z brązem

Tenisistów Centralnego Klubu Tenisowego Grodzisk zdobyli brązowy medal Drużynowych Mistrzostw Polski podczas turnieju finałowego, który odbył się na kortach w Kozerkach. W półfinale nasza drużyna mierzyła swe siły z broniącym tytułu BKT Advantage Bielsko-Biała. Zaczęło się świetnie, bowiem w pierwszej grze Marta Kostyuk pokonała Petrę Martić i CKT objął prowadzenie. Niestety, w kolejnych pojedynkach triumfowali rywale, zapewniając sobie grę w finale, w którym później pokonali Osavi Tennis Team Kalisz 4:0, dzięki czemu ponownie zostali najlepszym klubem w Polsce. Naszym tenisistom pozostała walka o brązowy medal, a rywalem naszego zespołu był Klub Tenisowy Kubala Ustroń. Z pojedynku tego CKT wyszedł zwycięsko, wygrywając 4:2. Na duże brawa zasłużył szczególnie Maks Kaśnikowski, który pokonał 2:0 Mistrza Polski – Pawła Ciasia. ■ (mś)

Półfinał: BKT Advantage Bielsko-Biała 1:4 (Marta Kostyuk – Petra Martić 0:2, Dalma Galfi – Katarzyna Kawa 0:2, Maks Kaśnikowski – Tomasz Machac 1:2, Kacper Żuk – Jiri Vesely 0:2, Kostyuk/Katarzyna Piter – Kawa/Martić 0:2). **O III miejsce:** KT Kubala Ustroń 4:2 (Martyna Kubka – Daniela Vismane 2:1, Galfi – Valeria Olianovskaia 2:1, Kaśnikowski – Paweł Ciaś 2:0, Żuk – Łukasz Rosol 1:2, Kostyuk/Kubka – Vismane/Olianovskaia 2:0, Łukasz Kubot/Jan Zieliński – Ciaś/Wojciech Marek 0:2)

Sparta w formie jest w normie

Można powiedzieć, że wszystko wróciło do normy, ponieważ siatkarze Sparty Grodzisk zajęli fotel lidera w swojej drugoligowej grupie. Ostatnie mecze w wykonaniu drużyny trenera Tomasza Rosy były bardzo udane. Spartiaci zwyciężyli we wszystkich 5 spotkaniach, tracąc punkt jedynie w wyjazdowym starciu z Camperem Wyszków, wygranym po tie-breaku. Pozostałe kluby poznały siłę naszej ekipy, nie potrafiąc urwać jej nawet seta. Po 3:0 odprawione zostały zespoły: SPS Volley Ostrołęka, Polcanexu Kobyłka, KS Błonie i, co szczególnie cieszy, Metro Family W-wa. Drużyna ze stolicy prowadziła w tabeli od początku rozgrywek i przyjechała do Grodziska jako lider. Po znakomitym występie naszej drużyny, warszawianie wrócili do siebie jako wicelider, oddając prowadzenie w tabeli grodzickiemu klubowi, mającemu 28 pkt w dorobku. Bardzo dobre występy w lidze Sparta łączy z równie udanymi w ramach Pucharu Polski. Nasi siatkarze wywalczyli awans do III rundy tych rozgrywek, po zwycięstwie 3:1 (-23, 16, 23, 24) nad pierwszoligowym SMS PZPS Spała. ■ (mś)

fot. FB Sparta B. Grze

Wyniki. Sparta Grodzisk – SPS Volley Ostrołęka (d) 3:0 (21, 18, 18) – Łukasz Kaczorowski 13, Tomasz Belczyk 10, Przemysław Czado 9, Bartosz Stępień 7, Mateusz Lewoc 6, Rafał Maluchnik 3, Jan Lizińczyk 2, Mateusz Paszkowski 1. **Sparta – Polcanex Kobyłka (w) 3:0** (16, 16, 23) – Kaczorowski 14, Stępień 13, Czado i Belczyk po 8, Leliwa 6, Maluchnik 2. **Sparta – KS Błonie (d) 3:0** (16, 13, 8) – Czado, Kaczorowski, Paszkowski po 8, Stępień 7, Leliwa, Belczyk po 6, Tomasz Błaziński 2, Lizińczyk, Kacper Klepacz, Maluchnik po 1. **Sparta – Camper Wyszków (w) 3:2** (-19, 24, 22, -17, 12) – Błaziński 13, Kaczorowski 12, Leliwa 10, Lizińczyk 9, Czado i Paszkowski po 8, Lewoc 7, Stępień 3, Dawid Wilczkowski 1. **Sparta – Metro Family W-wa (d) 3:0** (18, 18, 22) – Kaczorowski 17, Czado i Stępień po 11, Lewoc 8, Maluchnik 3, Leliwa 2.

Pokazały moc

Bardzo dobrze spisuje się kobiecy zespół Sparty, występujący w I Lidze Mazowieckiej. W pięciu ostatnich meczach nasze siatkarki zanotowały komplet zwycięstw, w tym jedno po tie-breaku. Najcenniejsza wygrana miała miejsce w domowym starciu z ówczesnym liderem Legionovią. Podopieczni trenera Piotra Michalaka pokazały moc, ogrywając rywalki bez straty seta. W tabeli nasze zawodniczki z 21 pkt, zajmują 2 miejsce, mając taki sam dorobek jak liderujący KS Halinów, ale mając też o jeden mecz rozegrany więcej. Gorzej wiedzie się drugiemu kobiecemu zespołowi, który zanotował ostatnio jedną wygraną oraz 4 porażki i w tabeli II Ligi Mazowieckiej z 5 pkt plasuje się na 7 pozycji. ■ (mś)

Wyniki: Sparta – UKS Komandos W-wa (d) 3:0 (22, 20, 13), AZS UW W-wa (w) 3:0 (16, 13, 19), Or-

fot. FB Sparta

łęta Raszyn (w) 3:2 (-21, 24, 26, -19, 12), LTS Legionovia Legionowo (d) 3:0 (20, 26, 16), UKS Esperanto W-wa (w) 3:1 (-19, 19, 15, 17). **Sparta II – Grom Przytyk 3:0** (18, 13, 22), **MUKS Joker Kozienice 0:3** (-10, -12, -8), **Promotor Gózd (d) 0:3** (-23, -16, -22), **SZS Łajski (d) 0:3** (-20, -9, -11), **KSG II W-wa (w) 0:3** (-19, -15, -22).

Porażka nie przeszkodziła

Zakończyła się runda zasadnicza rozgrywek III ligi. Była ona niezwykle udana dla reprezentantów Grodzickiego Klubu Koszykarskiego, którzy z 15 pkt, na które złożyło się 7 zwycięstw i jedna porażka, zajęli pierwsze miejsce w swojej grupie i teraz czekają na dalszą fazę rywalizacji o awans do II ligi. W wyjazdowych pojedynkach ze stołecznym La Basket oraz Probasketem Mińsk Maz. podopieczni trenera Radosława Kusego bili rekordy skuteczności. Jediną porażkę zanotowali w ostatnim pojedynku w Piasecznie, gdzie przegrali z gospodarzami różnicą 5 pkt. Przegrana ta nie przeszkodziła jednak w zajęciu pierwszego miejsca w tabeli, bowiem nasz klub u siebie pokonał ten zespół 8 pkt, więc bezpośredni bilans jest na korzyść GKK. ■ (mś)

Wyniki: UKS La Basket W-wa (w) 116:46 (Patrik Jasiński – 31, Bartosz Karasiński – 22, Antoni Michalski – 19, Aleksander Garbacz – 15, Dima Nesteruk – 10, Mariusz Stanisławski – 9, Damian

fot. GKK

Kotwiński – 5, Karol Mazurek – 3, Franciszek Mariat – 2), **UKS Probasket MOSiR Mińsk Maz. (w) 131:49** (Stanisławski – 28, Karasiński – 20, Mikołaj Racinowski – 18, Konrad Cygan, Michalski, Nesteruk – po 17, Garbacz – 9, Mariat – 3, Radosław Kusy – 2), **MUKS Piaseczno (w) 69:74** (Michalski – 22, Łukasz Bodych – 18, Jasiński – 13, Racinowski – 10, Garbacz – 6).

Bezkonkurencyjni w rundzie

W Lotto Superlidze tenisa stołowego zawodnicy Dartomu Bogorii Grodzisk jak na razie dominują nad resztą stawki, czego efektem były trzy ostatnie zwycięstwa. Najpierw na wyjeździe nie dali szans gdańskiemu AZS-owi, następnie ograli u siebie klub z Zamościa, zaś na koniec pierwszej rundy zwyciężyli w Łęborku miejscową Pogon.

fol. FB Bogoria

W dwóch ostatnich spotkaniach oddali rywalom zaledwie dwa sety, co pokazuje moc naszej ekipy. Cieszy fakt, że w tych meczach punktowali wszyscy „czterej muszkietierowie”, czyli Miłosz Redzimski, Panagiotis Gionis, Marek Badowski i Takuya Jin. Ponadto z bardzo dobrej strony pokazał się długo nie oglądany w Lotto Superlidze 18-letni Michał Gawlas, który również dołożył swoją cegiełkę do wspomnianych zwycięstw. Dobrze to wróży przed kolejnymi występami.

W tabeli nasz klub zajmuje pierwsze miejsce z 27 pkt na koncie i zapewnił sobie tytuł najlepszej drużyny w I rundzie, bowiem ma aż 10 „oczek” przewagi nad bydgoską Gwiazdą, która mimo że rozegrała o 3 mecze mniej, to nie ma szans na wyprzedzenie Dartomu Bogorii. Warto też dodać, że Gionis z 13 zwycięstwami oraz dwiema porażkami prowadzi w rankingu indywidualnym Lotto Superligi, zaś Redzimski z kompletem 7 wygranych pojedynków, może pochwalić się 100-procentową skutecznością. ■ (mś)

Wyniki: KS AZS AWFIS Balta Gdańsk (w) 3:1 (Miłosz Redzimski – Szymon Malicki 3:0, Panagiotis Gionis – Tomasz Tomaszuk 3:0, Marek Badowski – Donghyun Kim- 1:3, Gionis – Malicki 3:0), **Akademia Zamojska Zamość (d) 3:0** (Gionis – Jesus Juncal Cantero 3:0, Takuya Jin – Piotr Chodorski 3:0, Badowski – Shodai Sakane 3:1), **Poltarrex Pogoń Łębork (w) 3:0** (Badowski – Adam Dosz 3:0, Gionis – Sławomir Dosz 3:1, Michał Gawlas – Jan Zandecki).

Nowy rozdział trenera

Trener Dartomu Bogorii Grodzisk Tomasz Redzimski od 1 stycznia 2024 rozpocznie nowy rozdział w swojej karierze, bowiem rozpocznie pracę jako szkoleniowiec męskiej reprezentacji naszego kraju w tenisie stołowym. To bardzo dobra wiadomość. Jednocześnie pragnę uspokoić kibiców, że praca z reprezentacją Polski nie będzie kolidować z pracą w klubie i tym samym, zdobywca 9 tytułów Drużynowego Mistrza Polski z naszym klubem nadal będzie prowadził Dartom Bogorię. ■ (mś)

fol. FB Radio Bogoria

fol. FB Bogoria

Poziom na miarę Ligi Mistrzów

Fantastyczne widowisko stworzyli w Lidze Mistrzów reprezentanci Dartomu Bogorii Grodzisk oraz niemieckiego TTC Neu-Ulm. Niestety zakończone dla nas bez happy endu, ponieważ po ponad 3-godzinnej, niezwykle zaciętej walce, nieznacznie lepsi okazali się goście, triumfując 3:2.

Zaczął się znakomicie dla podopiecznych trenera Tomasza Redzimskiego, bowiem syn szkoleniowca Miłosza pokonał po tie-breaku (4:11, 11:7, 11:7, 6:11, 6:5) multi-medalistę największych światowych imprez Dimitrija Ovtcharova. W drugiej grze Panagiotis Gionis prowadził z Trulsem Moregardem już 2:0, po wygraniu dwóch pierwszych partii do 7. Niestety, kolejne do 11, 9 oraz 3 padły łupem znakomitego Szweda. Na prowadzenie nasz klub wyprowadził Takuya Jin, pokonując Quadri Arunę 3:1 (12:10, 11:4, 8:11, 11:8). Później zwyciężyli

już tylko goście. Najpierw Redzimski uległ 0:3 (-8,-10,-8) Moregardowi, a następnie Gionis po wyrównanej walce musiał uznać wyższość Ovtcharova, przegrywając 2:3 (11:7, 5:11, 17:15, 7:11, 4:6).

W kolejnym spotkaniu nasz zespół mierzył się na wyjeździe z czeskim HB Ostrov Havlickuv Brod i powetował sobie niepowodzenie w starciu z klubem z Niemiec. Mimo nieobecności Miłosza Redzimskiego, który rywalizował w tym samym czasie w MŚ Juniorów, grodziszczanie pewnie pokonali Czechów 3:0. Rozpoczął Takuya Jin, zwyciężając Tomasza Treglera 3:2 (-7,-4,-8,9,6:0). Następnie Panagiotis Gionis wygrał z Davidem Reitspiensem 3:1 (6,14,-7,7), zaś końcowy rezultat ustalił Marek Badowski, pokonując byłego reprezentanta Dartomu Bogorii Pavla Sirucka 3:0 (4,8,9).

■ Michał Śliwiński

Mocna odpowiedź

fol. FB Bogoria

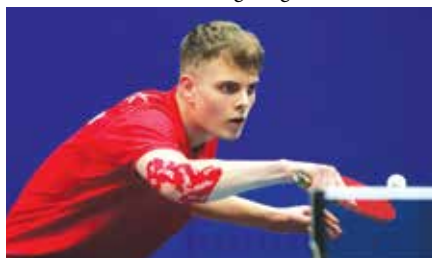
W poprzednim numerze pisałem, że sytuacja zawodniczek Bogorii w I lidze powoli robi się nerwowa, bowiem mają nieznaczną przewagę nad strefą barażową. Nasze tenisistki stołowe w znakomity sposób odpowiedziały na te słowa, notując w ostatnich 4 meczach pierwszej rundy dwa zwycięstwa oraz dwa remisy. Dzięki temu z 10 pkt awansowały na 6 miejsce w ta-

beli grupy południowej I ligi, z przewagą 5 pkt nad strefą bezpośredniego zagrożenia. Liderką naszej ekipy jest 16-letnia Zofia Śliwka, która w rankingu indywidualnym plasuje się na trzeciej pozycji. ■ (mś)

Wyniki: JKTS Jastrzębie-Zdrój (w) 8:2 (Zofia Śliwka – Patrycja Paszek-Jemilianowicz 3:1 i Laura Kałużny 3:0, Antonina Zembowicz – Paszek-Jemilianowicz 3:2, Aleksandra Falarz – Kałużny 3:1, Milena Mirecka – Agata Paszek 3:2, Emilia Skuba – Milena Kluszevska 3:1, Śliwka/Mirecka – Paszek/Estera Razakowska 3:0, Zembowicz/Skuba – Kluszevska/Paszek-Jemilianowicz 3:1), **KS AZS UE Wrocław II (d) 6:4** (Śliwka – Natalia Gaworska 3:2 i Paulina Krysińska 3:1, Zembowicz – Liliana Przybył 3:0, Skuba – Przybył 3:2, Śliwka/Mirecka – Gaworska/Malwina Jarecka 3:0, Zembowicz/Skuba – Krysińska/Przybył 3:1), **KS Bronowianka Kraków (w) 5:5** (Falarz – Katarzyna Galus 3:1, Śliwka – Galus 3:0, Skuba – Oliwia Osińska 3:2, Śliwka/Mirecka – Natalia Majewska/Matylda Hadryś 3:1, Skuba/Zembowicz – Osińska/Zuzanna Syrda 3:0), **MKS Skarbek Tarnowskie Góry (d) 5:5** (Śliwka – Julia Bartoszek 3:0 i Klaudia Franaszczuk 3:1, Zembowicz – Ewa Filiczak 3:2, Skuba – Filiczak 3:2, Śliwka/Mirecka – Bartoszek/Filiczak 3:0).

Wen Ruibo jak przekleństwo

Bardzo udany występ podczas Mistrzostw Świata Juniorów w tenisie stołowym, które odbyły się w słoweńskiej Novej Goricy, zanotował Miłosz Redzimski. Nasz reprezentant wrócił z tej imprezy ze srebrnym medalem zdobytym w deblu, w parze z Keishi Hagiharą. W 1/8 finału polsko-japoński duet pokonał 3:0 (8,9,8) Chana Baldwina z Hongkongu i Amirmahdi

Keshavarzi z Iranu 3:0, a następnie w ćwierćfinale, znów bez straty seta (7,3,6), zwyciężył francuską parę Hugo Deschamps/Flanien Cotton. Niestety, w półfinale mimo prowadzenia 2:1 Redzimski i Hashigara przegrali ostatecznie 2:3 (-5,7,7,-5,-7) z chińskim deblem Lin Shindong/Wen Ruibo. Ten ostatni okazał się prawdziwym przekleństwem Redzimskiego, pozbawiając go nie tylko występu w finale gry podwójnej, ale także medalu w grze pojedynczej. Miłosz po wygraniu walkowerem w 1/16 z Muizzem Adegokiem (Nigeria) i w 1/8 z Hugo Deschampsem 4:0 (9,5,8,10), w ćwierćfinale uległ 1:4 (-2,-7,10,-7,-7) zawodnikowi z Państwa Środka. ■ (mś)

Krzyżówka świąteczna

Bolesław Śiępiński

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24				

Rozwiązanie krzyżówki z numeru 333:

W krzyżówce zaszyfrowane było hasło „Marek Betlejowski”. Zwyciężczynią została p. Alicja Malinowska.

Po odbiór nagrody zapraszamy do siedziby redakcji: Centrum Kultury, ul. Spółdzielcza 9, II piętro.

Uwaga, krzyżówkowicze!

Na rozwiązania krzyżówki czekamy do 12 stycznia. Odpowiedzi prosimy nadsyłać na adres redakcji pocztą tradycyjną bądź elektroniczną. Nagrodą jest zaproszenie dla dwóch osób do Kina Centrum Kultury na dowolnie wybrany seans filmowy.

Rozwiązanie utworzą litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu i uszeregowane od 1 do 24.

Poziomo:

8. ogół obowiązujących przepisów; 9. ślad po statku na wodzie; 10. pęknięta tafła lodu; 11. Wojciech – gitarzysta i wokalista Niebiesko-Czarnych; 12. marzyciel; 13. jedno z tenisowych zagrań; 14. bawół indyjski; 15. Paul – podbił świat przebojem „Diana”; 16. skoki narciarskie na mamucich skoczniach; 19. rasa psa pokojowego; 22. rodzaj sprawdzenia zasobu wiedzy; 23. obrządek, rytuał; 24. adaptacja utworu muzycznego; 27. pszczeli produkt; 28. roztwór koloidowy; 29. gorący lub ciepły wiatr śródziemnomorski; 31. zwrot, zakręt; 33. kant, krawędź; 35. zrzeczenie się; 36. płyn przeznaczony do picia; 37. jeden z trzech muszkieterów; 38. polskie włókno poliestrowe.

Pionowo:

1. widowisko teatralne; 2. protektorat, opieka; 3. mieszkanie, pomieszczenie; 4. coś o wyjątkowo dużej wartości; 5. podwyższone miejsce w ogrodzie na kwiaty; 6. miejsce do kąpieli; 7. przyrząd optyczny do obserwacji poza polem widzenia; 17. rodzaj pomnika; 18. port w Szwecji mający promowe połączenie ze Szwinoujściem; 20. malowidło; 21. kindżał; 25. osiągnięcie najwyższej szczęśliwości, spokoju i prawdy absolutnej; 26. karłowata odmiana jałowca ozdobnego; 29. staropolska miara długości; 30. wierzchnia szata liturgiczna; 31. pisarka francuska – przyjaciółka Fryderyka Chopina; 32. prążkowa tkanina bawełniana; 34. lampa jarzeniowa.

Fundatorem nagrody jest

KINO
CENTRUM KULTURY
GRODZISK MAZOWIECKI

Aktualne informacje na temat działalności kina na:

www.centrumkultury.eu

BOGORIA

Wydaje Ośrodek Kultury Gminy Grodzisk Mazowiecki
05-825 Grodzisk Maz., ul. Spółdzielcza 9

Nakład: 9000 egz.

Redakcja:

Krzysztof Bońkowski (redaktor naczelny),
Anna Redel (sekretarz redakcji)
05-825 Grodzisk Maz. ul. Spółdzielcza 9
tel. 22 734 78 59
e-mail: redakcja@gazetabogoria.pl

FB: Grodziskie Pismo
Społeczno-Kulturalne Bogoria
www.gazetabogoria.pl

Biuro reklamy:

d.staniaszek@centrumkultury.eu,
tel. 660 540 169
bea_michalska@o2.pl, tel. 696 862 960
Zastrzega się prawo skracania i redagowania tekstów
oraz zmiany tytułów.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności
za treść listów, ogłoszeń, reklam, podziękowań,
kondolencji oraz materiałów UM, MGK i GRS.

Skład i przygotowanie do druku:
Ling Brett, tel. 602 455 130
www.lingbrett.pl

Druk: DB PRINT
Polska Sp. z o.o.
ul. Chrzanowska 32,
05-825 Grodzisk
Mazowiecki
www.dbprint.pl

OGŁOSZENIA DROBNE

- **PRANIE dywanów, wykładzin, tapicerki oraz MYCIE elewacji, kostki, parkanów, dachów.** Tel. 604 408 618, 22 662 30 20. Usługi świadczymy u klienta. Dojazd w cenie usługi
- **Naprawa rowerów, sprzedaż rowerów używanych** (holenderki, górale, inne), sprzedaż rowerów używanych z napędem elektrycznym, Grodzisk, ul. Gimnazjalna 16a. Tel. 692 465 581
- **AGD i naprawa lodówek, zamrażarek, lad i szaf chłodniczych.** Naprawy tylko u klienta. Tel. 601 344 139
- **Pranie tapicerek meblowych, samochodowych, wykładzin, dywanów, wyłącznie środkami Karcher.** Tel. 727 605 505
- **Wyprzedaż perełek z mojej szafy.** Na stronie Vinted.pl pod nazwą użytkownika vaili_my. Ciuchy są w bardzo dobrym stanie i niedrogie. Serdecznie zapraszam do zakupów – www.vinted.pl/member/965332-vailimy
- **Przyjmę książki w każdej ilości, z odbiorem osobistym.** Proszę o kontakt: 504 605 420
- **Instalacje elektryczne.** Pełen zakres. Tel. 668 744 115, rk89-89@wp.pl
- **Poznaj swoje korzenie, genealogia – konsultacje.** Tadeusz Jan Murzyn. Tel. 663 752 653

OKNA i DRZWI PCV

PARAPETY | ROLETY | ŻALUZJE

**POMIAR MONTAŻ SERWIS
TRANSPORT GRATIS**

P.H.U. OKPLAST S.C.   tel./fax (22) 734 45 75
Grodzisk Mazowiecki   tel. kom. 607 602 724
ul. 11 Listopada 43/3   biuro@okna-okplast.pl
(wejście od postoju TAXI)   www.okna-okplast.pl

Współpracujemy z:

www.okna-okplast.pl

AngioMedica

Centrum Leczenia Ran

Leczenie:

ran przewlekłych, zespołu stopy cukrzycowej, owrzodzeń żylnych, odleżyn, żylaków, niedokrwienia kończyn

Konsultacje z zakresu

chirurgii ogólnej i naczyniowej

Centrum Leczenia Ran
Angiomedica Sp. z o.o.
ul. 3 Maja 45
05-825 Grodzisk Mazowiecki

tel. 668 080 187

*Radości ciepła i spokoju
podczas Świąt
Bożego Narodzenia
oraz spełnienia marzeń
w nadchodzącym 2024 Roku*

życzy

*Rada Nadzorcza i Zarząd
Grodziskiej Spółdzielni Mieszkaniowej*

fol. kb (2)

fol. J. Pytarczyk

Organizacyjnie na medal, sportowo na 36 medali!

– To spełnienie marzeń! – mówi Jakub Malicki, prezes Uczniowskiego Klubu Sportowego Budo Grodzisk, który wyjątkowo efektownie świętował dziesięciolecie istnienia, organizując II Puchar Polski Dzieci w Karate, największą w Polsce imprezę w tej dyscyplinie sportu. O rozmachu przedsięwzięcia najlepiej świadczą liczby: 820 zawodników, 61 klubów z całej Polski, 65 sędziów i 70 wolontariuszy.

Areną sportowych zmagani była Hala Widowiskowo Sportowa CAiIS, która 2 grudnia wypełniła się karatekami poniżej 14 roku życia, ich trenerami, kibicami, a przede wszystkim ogromnymi emocjami.

– Świetnie zorganizowany turniej, fenomenalny obiekt światowej klasy, pełne trybuny, mnóstwo dzieciaków z całej Polski. Puchar cieszy się niezwykłą popularnością i myślę, że brakowało tego typu zawodów. Jak ja jeszcze byłem dzieckiem, to takich imprez po prostu nie było – mówi Michał Bąbos, reprezentant Polski, brązowy medalista niedawnych igrzysk europejskich, który wraz z Julią Daniszewską, brązową medalistką światowej ligi karate, oraz Miłozsem Sabeckim, również brązowym medalistą igrzysk europejskich, był gościem specjalnym imprezy.

Słowa uznania pod adresem organizatorów padały niemal zewsząd, ale największą

satisfakcję zapewne przyniósł im zachwyt zawodników, którzy po raz pierwszy mogli w takim widowisku grać główne role, w sposób uroczysty wychodząc na arenę i stając w blasku reflektorów.

– Chciałem, żebyśmy przenieśli te najlepsze elementy imprez dla seniorów, taka oprawa jest tylko na mistrzostwach Europy czy mistrzostwach świata. Zależało mi, żeby dzieciaki poczuły się jak prawdziwi mistrzowie – mówił Jakub Malicki, który dumny mógł być nie tylko z poziomu organizacyjnego turnieju, ale również z wyników sportowych UKS Budo. Okazało się bowiem, że gospodarze wygrali klasyfikację generalną, zdobywając w Pucharze Polski w sumie 21 medali indywidualnie i 15 drużynowo, zaś w towarzyszącym zawodom głównym Pucharze Młodego Mistrza – 21 krążków. Z uwagi na szczupłość łamów podajemy tylko nazwiska

zwycięzców. Pozostałych grodzkich medalistów można znaleźć na internetowych kanałach informacyjnych UKS Budo lub współorganizatorów: Polskiej Unii Karate lub OSiR-u. Złotymi medalistami II Pucharu Dzieci zostali: indywidualnie Patryk Warmijak, Daniel Cupryjak, Szymon Budny i Jakub Cieślakowski, a w drużynie Jakub Adamus, Filip Miklaszewski, Antoni Miklaszewski, Antoni Ścibisz (kumite U-12), Maksymilian Boikov, Jakub Cieślakowski, Marcel Żebrowski (U-8 +28 kg) oraz Antoni Rataj, Jan Rytel, Jan Suchniński i Jakub Siwiński (U-8 do 28 kg). W Pucharze Młodego Mistrza zwycięzcami w swoich kategoriach zostali: Adam Kłonowski, Szymon Teodorek, Karol Nakielski, Zuzanna Cieślakowska, Alicja Bober i Dominika Dębek.

■ Krzysztof Bońkowski
współpraca: Michał Śliwiński

fol. J. Grodzisk

fol. BB Grodzisk

fol. J. Pytarczyk

Pływali aż miło!

Ponad 200 zawodników i zawodniczek wystartowało w 73 konkurencjach w 13 grupach wiekowych podczas Jubileuszowych Zawodów Pływackich, zorganizowanych w Pływalni Wodnik 2000 z okazji Święta Niepodległości przez UKS Sparta i OSiR. Z wynikami

wszystkich konkurencji można zapoznać się na stronie internetowej OSiR: <https://grodzisksport.pl/wp-content/uploads/2023/11/WYNIKI.pdf> lub korzystając z jednego z QR kodów, drugi zaprowadzi do pełnej fotorelacji autorstwa Błażeja Grzesiuka. ■ (kb)

fol. B. Grzesiuk (3)

BOGORIA

CENTRUM KULTURY, 05-825 GRODZISK MAZOWIECKI, UL. SPÓŁDZIELCZA 9

REMAD - Usługi remontowo - budowlane

tel. 512-440-198 e-mail: remad@mailplus.pl

Bezpłatnie oferujemy:
 Dojazd i doradztwo Adam Łaszewski
 Wycenę Lisia 5D, Adamowizna
 Pisemną gwarancję na wykonane prace 05-825 Grodzisk Mazowiecki

Hydraulika i Elektryka (kompleksowo)
 Elewacje (montaż, malowanie, konserwacja)
 Ogródnictwo
 Tynki, Głazury, Terakoty
 Płyty G-K (podwieszane sufity; ścianki działowe)
 Malowanie i tapetowanie
 Pełen zakres prac remontowo wykończeniowych
 Wszelkie drobne prace
 Naprawy awaryjne 24/7

- Usługi Remontowo-Budowlane od A do Z
- Zewnętrzne docieplenia budynków

Sebastian Laskowski

tel. kom. 784 797 190

e-mail: slaskowski1@poczta.onet.pl

Wszystkim naszym klientom
 i mieszkańcom Grodziska Mazowieckiego

Wesołych Świąt

Eco Energy
 Poland
 POMPY CIEPŁA

Biuro Turystyczne „TAURI”

Zwiedzaj, odpocznij, uśmiechnij się i zakochaj w podróżach

MEDIOLAN „DZIEŃ KOBIET” – SAMOLOTOWA – 4 DNI

Termin: 5.03 – 8.03.2024 r.

Cena obejmuje:

samolot, lot bezpośredni, 3 noclegi, hotel, 3 śniadania, 3 obiadowe, opieka pilota, ubezpieczenie, podatek VAT.

1900 zł

„WEEKEND MAJOWY” LAZUROWE – WYBRZEŻE – FRANCJA – WŁOCHY – 7 DNI

Termin: 25.04 – 1.05.2024 r.

Cena obejmuje:

samolot, 6 noclegów, hotel, 6 śniadań, 6 obiadowe, opieka pilota, ubezpieczenie, podatek VAT.

3220 zł

GRECJA – SALONIKI – METEORY – OLIMP – 9 DNI

Termin: 15.07 – 23.07.2024 r.

Cena obejmuje:

autokar, 8 noclegów, hotel, 8 śniadań, 8 obiadowe, opieka pilota, ubezpieczenie, podatek VAT.

3135 zł

WEEKEND BOŻEGO CIAŁA – PRZEMYSŁ – BIESZCZADY – LEŻAJSK – 3 DNI

Termin: 29.05 – 31.05.2024 r.

Cena obejmuje:

autokar, 2 noclegi, 2 śniadania, 2 obiadowe, opieka pilota, ubezpieczenie, podatek VAT.

735 zł

Zadzwoń: 515 984 121, 694 808 344

lub odwiedź stronę naszego biura:

www.turystykamojapasja.pl

NORMOBARIA RADONIE

– pod patronatem dr Jana Pokrywki

- TERAPIA TLENOWA w komfortowych warunkach
- skuteczne wzmocnienie odporności i kondycji psychofizycznej
- regeneracja po przebytych chorobach – w tym COVID-19
- przyspieszenie rehabilitacji po urazach, operacjach i udarach

Jedna sesja trwa 2 h. Możliwość umówienia sesji nocnej.

CZYNNA CODZIENNIE

oprócz niedziel i świąt w godzinach:

9.00-11.00; 11.30-13.30; 14.00-16.00; 17.00-19.00; 19.30-21.30

RADONIE k / GRODZISKA MAZ., UL. KONAROWA 15

tel. 606 664 276 lub 609 800 351, e-mail: kontakt@normobariaradonie.pl

www.normobariaradonie.pl

ODKRYJ TAJEMNICĘ DŁUGOWIECZNOŚCI

UBEZPIECZENIA

www.przezorny.pl

tel. 22 734 50 90

ul. Sienkiewicza 51

Zdrowych świąt!

Świąt wypełnionych miłością i radością,
dających wytchnienie od trudów codzienności.
Szczęścia i powodzenia w Nowym Roku!

ul. Kilińskiego 11, Grodzisk Mazowiecki

 222 902 880

MASAŻ & SPA

STREFA ZDROWIA

ZAPRASZAMY NA MASAŻE:

- lecznicze
- relaksacyjne
- kosmetyczne
- możliwość zakupu karty podarunkowej na prezent

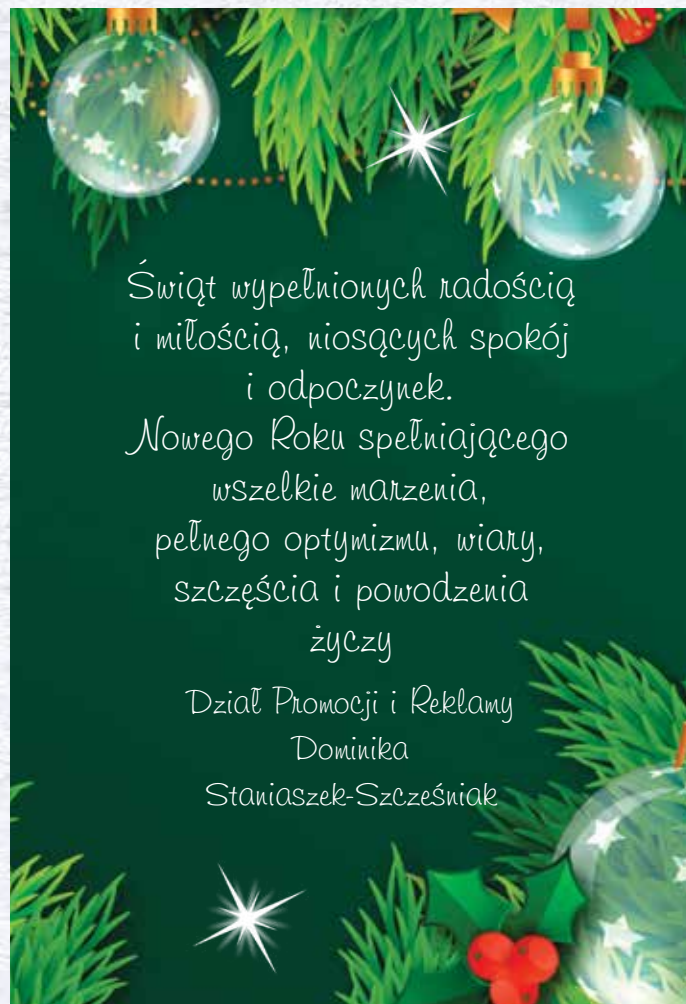
Zniżka dla seniorów 15%

dostępna w poniedziałek, środę i piątek
w godzinach 9.00–15.00

Zapisy telefoniczne pod numerem

789 459 207

Gabinet znajduje się na ulicy Westfala 8
w Grodzisku Mazowieckim
(naprzeciwko szkoły podstawowej nr 2)

Świąt wypełnionych radością
i miłością, niosących spokój
i odpoczynek.

Nowego Roku spełniającego
wszelkie marzenia,
pełnego optymizmu, wiary,
szczęścia i powodzenia
zyczy

Dział Promocji i Reklamy
Dominika
Staniaszek-Szcześniak

19 grudnia ● godz. 17:00 – Gala Akademii GKS Pogoń Hala Widowiskowo-Sportowa CAiIS

19 grudnia ● godz. 17:00–18:00 – Family Spot. Pilates, Mediateka

20 grudnia ● godz. 18:00–19:30 – Family Spot. Randka z tańcem połączona z zajęciami dla dzieci „Lepimy z gliny”, Mediateka

21 grudnia ● Film „Aquaman i Zaginione Królestwo” – 2D dubbing, premiera ogólnopolska, Kino CK

22 grudnia ● Film „Życzenie”, Kino CK

23 grudnia ● (każda sobota) godz. 9:00 Parkrun, Stawy Walczewskiego

23 grudnia ● godz. 10:00–12:00 – Wigilia dla osób samotnych, Mediateka

26 grudnia ● godz. 17:00–19:30 – „André Rieu. Śnieżne Boże Narodzenie” – koncert na ekranie, Sala Widowiskowa CK

27-29 grudnia ● godz. 8:00–16:00 – Świąteczny Junior Camp – półkolonie w przerwie świątecznej dla dzieci

29 grudnia ● Film „Ferrari”, premiera ogólnopolska, Kino CK

31 grudnia ● godz. 20:00–3:00 – Bal Sylwestrowy w stylu włoskim „Dolce Vita”, Hala Widowiskowo-Sportowa CAiIS

31 grudnia ● godz. 21:15–23:40 – Sylwester w Kinie, retransmisja prosto z Opéra National de Paris – „Dziadek do orzechów”, Kino CK

31 grudnia ● godz. 22:00–2:00 – Plenerowy Sylwester, Plac 500-lecia

Co? Gdzie? Kiedy?

19 grudnia 2023 r. – 31 stycznia 2024 r.

5 i 12 stycznia ● Matka siedzi z tyłu, premiera ogólnopolska, Kino Wolność

5 i 12 stycznia ● Pieśni Wielorybów, Kino Wolność

6 stycznia ● godz. 18:00 – Mecz UKS Sparta Grodzisk Mazowiecki – ENEA KKS Kozienice, Hala Widowiskowo-Sportowa CAiIS

6 stycznia ● godz. 19:00–20:30 Koncert Noworoczny – najpiękniejsze przeboje operowe, operetkowe, musicalowe, Sala Widowiskowa CK

8 stycznia ● godz. 16:30–17:30 – Spektakl „Urodziny Elsy – Bal Księżniczki”, Sala Widowiskowa CK

8 stycznia ● godz. 18:00–19:30 – Wernisaż wystawy Doroty Średnickiej, Mediateka

11 stycznia ● godz. 18:00–19:00 – Prelekcja z degustacją „Skutki obżarstwa i remedia ziołowe na nie”, Katarzyna Mikulska, Dworek Chełmońskiego

13 stycznia ● godz. 16:00–18:00 – Rockowisko. Edycja zimowa, Mediateka

13 stycznia ● godz. 17:00–19:30 – André Rieu. Śnieżne Boże Narodzenie”, koncert na ekranie, Sala Widowiskowa CK

14 stycznia ● godz. 8:00 – I Krajowa Wystawa Psów Rasowych, Hala Widowiskowo-Sportowa CAiIS

14 stycznia ● godz. 11:00–14:00 – Niedzielny Teatrzyk – „Bałwanek Tiko i Królowa Fruncja”, Sala Widowiskowa CK

14 stycznia ● godz. 16:00–17:00 – Koncertowa Mediateka, Mediateka

14 stycznia ● godz. 16:00–18:00 – Koleadowanie w Dworku. Prowadzi Międzypokoleniowy Chór 4 Kultur Dialog, Dworek Chełmońskiego

15-19 stycznia ● „Zima na sportowo” ferie 2024, Hala Widowiskowo-Sportowa CAiIS

15-19 stycznia ● godz. 8:00–16:00 – Zimowy Junior Camp – sportowe półkolonie dla dzieci

15-19 stycznia ● godz. 10:00–4:00 – Ferie zimowe w Bibliotece, Biblioteka Główna

15-26 stycznia ● godz. 10:00–14:00/14:30 Ferie w Centrum Kultury i Mediatece, Centrum Kultury/Mediateka

17 stycznia ● godz. 18:00 – Mecz UKS Sparta Grodzisk Mazowiecki – Lechia Tomaszów Mazowiecki II, Hala Widowiskowo-Sportowa CAiIS

18 stycznia ● godz. 16:00–21:00 – Sportkanie integracyjne – Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Hala Widowiskowo-Sportowa CAiIS

20 stycznia ● godz. 10:45–13:30 – Klub filmowy dla osób niewidomych i niedowidzących, Mediateka

20 stycznia ● godz. 18:00 – Mecz UKS Sparta Grodzisk Mazowiecki – NECKO Augustów, Hala Widowiskowo-Sportowa CAiIS

21 stycznia ● godz. 13:00–16:00 – Warsztaty plastyczne z okazji Dnia Babci i Dziadka, Mediateka

21 stycznia ● godz. 16:00–17:00 – Koncertowa Mediateka, Mediateka

22-26 stycznia ● godz. 8:00–16:00 – Zimowy Junior Camp – sportowe półkolonie dla dzieci

28 stycznia ● cały dzień – 32. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Centrum Kultury

29 stycznia ● godz. 18:30–21:00 – Spektakl „Rubinowe Gody”, Sala Widowiskowa CK

*Zapraszam na Zabiegi REIKI
z dojazdem do klienta*

Zabiegi pomagają:

- wyciszyć się i zrelaksować
- podnieść odporność organizmu
- działają przeciwbólowo
- harmonizują energetykę całego organizmu

Dorota Walichiewicz – 601 455 448